

Gesetz-Sammlung**ZBIÓR PRAW**

für die

dla

Königlichen Preussischen Staaten. Państw Królestwa Pruskiego.**№ 3.**

(Nr. 5168.) Verordnung, betreffend die Regulirung der Aller und Ohre, sowie die Erweiterung der Drömlingskorporation. Vom 31. Oktober 1859.

(No. 5168.) Rozporządzenie, tyżące się regulowania rzek Aller i Ohre, jako też powiększenia Droemlingskorporacyi. Z dnia 31. Października 1859.

Im Namen Sr. Majestät des Königs.

W imieniu Najjaśniejszego Króla.

**Wir Wilhelm, von Gottes Gnaden
Prinz von Preußen, Regent,**

**My Wilhelm, z Bożej łaski Xiążę
Pruski, Regent,**

verordnen, nach Anhörung der Betheiligten, auf Grund des Gesetzes vom 11. Mai 1853. Art. 2. (Gesetz-Sammlung vom Jahre 1853. S. 273.) und in Folge des mit Sr. Majestät dem Könige von Hannover und mit Sr. Hoheit dem Herzoge von Braunschweig abgeschlossenen Staatsvertrages vom 9. Juli 1859., was folgt:

stanowimy, po słuchaniu interesentów, na mocy ustawy z dnia 11. Maja 1853. Art. 2. (Zbiór praw za rok 1853. str. 273) i wskutek Rządowej umowy zawartej z Najjaśniejszym Królem Hanowerskim i Jego Wysokością Xięciem Brunświckim pod dniem 9. Lipca 1859., co następuje:

§. 1.

§. 1.

Um die im Flußgebiete der Aller von der Neuen Mühle oberhalb Weferlingen bis zur Braunschweig-Hannoverschen Grenze unterhalb Wolfsburg belegenden, zum Königreiche Preußen gehörigen Grundstücke, den Preussischen Drömling, sowie das Preussische Ohrethal, von der Braunschweigschen Grenze bei Uthmöden unterhalb Calverde bis zur Freischleuse bei Neuhaldensleben besser als bisher zu entwässern und gegen unzeitige

Aby grunta w obwodzie rzeczonym Aller od nowego mlyna powyżej Weferlingen aż do Brunświcko - Hanowerskiej granicy poniżej Wolfsburg położone, do Królestwa Pruskiego należące, Pruski Droemling, jako też Pruską dolinę Ohrethal od Brunświckiej granicy pod Uthmoeden poniżej Calverde aż do wolnej śluzu pod Neuhaldensleben lepiej jak dotychczas osuszyć i przeciwko niewczesnym zale-

Jahrgang 1860. (Nr. 5168.)

[6]

Ausgegeben zu Berlin den 1. Februar 1860.

Wydany w Berlinie dnia 1. Lutego 1860.

Uberschwemmungen möglichst zu schützen, soll der in dem oben allegirten Staatsvertrage vereinbarte Regulierungsplan ausgeführt und der Preussischer Seits übernommene Kostenantheil von den betheiligten diesseitigen Grundbesitzern nach Verhältniß des herbeizuführenden Vortheils und abzuwendenden Schadens aufgebracht werden, insoweit nicht nachstehend über die Aufbringung der Kosten besondere Bestimmungen getroffen sind.

wom ile może ochronić, w powyżej wymienionej umowie Rządowej umówiony plan regulowania ma być wykonanym i ze strony Pruskiej przyjęta część kosztów przez interesujących tutajszych posiadzicieli gruntowych w stosunku przyprowadzić się mającej korzyści i odwrócić się mającej szkody ma być obmyślona, o ile w następującem względem obmyślenia kosztów szczególne postanowienia nie są wydane.

I. Abschnitt.

Regulirung der Aller.

§. 2.

Die Korrektio[n] des Allerflusses selbst, die Anlegung der vereinbarten Umfluthen nebst Grundschleusen, der Eindeichung oberhalb Debisfelde, der Brücken und sonstigen Bauwerke im Allertale, sowie die Herstellung des Ableitungsgrabens von der Grafhorster Schleuse bis an den Kiefholzdamm liegt den Grundbesitzern des Allertales ob.

Die Grundbesitzer in jeder der betheiligten Feldmarken

- 1) Weserlingen,
- 2) Siestedt,
- 3) Seggerde,
- 4) Everingen,
- 5) Lockstedt,
- 6) Gehrendorf,
- 7) Debisfelde mit Kaltendorf und Breitenrode,

- 8) Hesslingen,
- 9) Wolfsburg,

übernehmen die Ausführung und Unterhaltung der in ihren Feldmarkengrenzen herzustellen den Korrektio[n], einschließlich der erforderlichen Bauwerke.

Soweit eine Meliorationsanlage auf der Grenze zweier Feldmarken liegt, trägt jede derselben die Hälfte dazu bei.

Rozdział I.

Regulowanie rzeki Aller.

§. 2.

Korekcyja rzeki Aller saméj, założenie umówionych wodociągów wraz z śluzami gruntowymi, obwałowania powyżej Oebisfelde, mostów i innych dzieł budowniczych w dolinie Aller, jako też założenie rowu odprowadzającego od Grafhostskiej śluzy aż do Kiefholtz tamy należy do posiadzicieli gruntowych doliny Aller.

Posiadziciele gruntu w każdej z interesujących gmin

- 1) Weserlingen,
- 2) Siestedt,
- 3) Seggerde,
- 4) Everingen,
- 5) Lockstedt,
- 6) Gehrendorf,
- 7) Oebisfelde wraz z Kaltendorf i Breitenrode,
- 8) Hesslingen,
- 9) Wolfsburg,

przyimują wykonanie i utrzymywanie założyc się mającej w granicach swych pól korekcyi włącznie potrzebnych dzieł budowniczych.

O ile zakład melioracyiny na granicy dwóch pól się znajduje, składa każde z takowych po połowie.

Innerhalb der einzelnen Feldmarken kontribuieren die Grundbesitzer nach dem bei der Separation oder sonst für diesen Zweck festgestellten, oder noch zu vereinbarenden Beitragsverhältnisse. Insofern es an einem solchen Beitragsverhältnisse fehlt, wird ein besonderes Beitragskataster entworfen und in dem §. 22. vorgesehenen Verfahren festgestellt.

Bereits bestehende Brücken, welche wegen der Regulierung umgebaut werden müssen, sind nach erfolgtem Umbau wiederum von demjenigen zu unterhalten, welchem die Unterhaltung bisher obgelegen hat.

§. 3.

Zu den in den Feldmarken Debisfelde, Kaltendorf und Breitenrode aufzuwendenden Meliorationskosten tragen die außerhalb des Allerthales belegenen Theile der Feldmarken Amt und Stadt Debisfelde, Kaltendorf, Breitenrode, Wassensdorf, Weddendorf und Niendorf ein- für allemal ein Aversionalquantum von 6600 Rthlr. bei, welches nach deren im Separationsverfahren festgestellten Sollhaben aufgebracht wird. Außerdem wird das zu den Meliorations-Anlagen erforderliche Terrain, soweit es nicht aus servitutfreien Grundstücken zu entnehmen, nach dem Gesamt-Sollhaben der Gemeinheitstheilungen der Stadt und des Ländchens Debisfelde von deren Interessenten gleich den gemeinschaftlichen Anlagen aufgebracht.

§. 4.

Die übrigen Korrektionskosten auf diesen Feldmarken Debisfelde, Kaltendorf und Breitenrode, einschließlich der Herstellungs- und Unterhaltungskosten des zum Schutze der §. 3. genannten Feldmarken zu errichtenden Winterdeichs von den Höhen an der Amtsbreite an der Gehrendorfer Grenze bis zur Rothe grabenbrücke werden allein von den Grundbesitzern der zu Debisfelde, Kaltendorf und Breitenrode gehörenden Allerniederung getragen

Wśród pojedynczych pól składają posiadziciele gruntu w stosunku składkowym na ten cel przy separacyi ustanowionym albo jeszcze umówić się mającym. O ile taki stosunek składkowy brakuje, osobny kataster składkowy ułożony i w postępowaniu w §. 22. przepisany ustanowionym zostanie.

Już istnące mosty, które dla regulowania przebudowane być muszą, po nastąpióńm przekształceniu znów przez tych utrzymywane być powinny, do których utrzymywanie aż dotąd należało.

§. 3.

Do kosztów melioracyinych obrócić się mających w polach Oebisfelde, Kaltendorf i Breitenrode składają na zewnątrz doliny Aller położone części polne, urząd i miasto Oebisfelde, Kaltendorf i Breitenrode, Wassensdorf, Weddendorf i Niendorf raz na zawsze kwotę awersyonalną w ilości 6600 tal., która podług etatu ustanowionego w postępowaniu separacyiném obmyślona zostanie. Prócz tego przestrzeń do zakładów melioracyinych potrzebna, o ile się nie bierze z wolnych od serwitutów gruntów, według ogólnego etatu podziałów spólności miasta i przestrzeni wiejskiej Oebisfelde przez interesentów zarówno spólnym zakładom obmyślona zostanie.

§. 4.

Reszta kosztów korekcyinych na tych polach Oebisfelde, Kaltendorf i Breitenrode włącznie kosztów założenia i utrzymywania grobli zimowej założyć się mającej na ochronę pól w §. 3. wymienionych, od wyżyzn ku Amtsbreite po nad Gehrendorfską granicą aż do mostu Rothe graben jedynie przez posiadzicielei gruntów do Oebisfelde, Kaltendorf i Breitenrode należącej niziny Aller poniesione i po-

und nach dem Sollhaben der in dieser belegenen Grundstücke aufgebracht.

Die Besitzer der Kaltendorfer und Jahns mlyna haben jedoch nach Verhältniß des für ihren Gewerbebetrieb aus der Regulirung erwachsenden Vortheils ebenfalls einen angemessenen, im Katasterverfahren festzustellenden Beitrag zu zahlen.

§. 5.

Behufs der Ausführung der Aller-Regulirung und der Beschließung über die gemeinsamen Interessen bei derselben bilden die Grundbesitzer des Preussischen Allertales eine Genossenschaft, deren Vorstand besteht aus

- 1) einem von dem Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten zu ernennenden Königlichem Kommissarius, als Vorsitzenden,
- 2) dem zeitigen Grabenbau-Inspektor der Drömlingskorporation,
- 3) den Besitzern der Domänen Weferlingen, Wolfsdorf, Seggerde, Oebisfelde und Wolfsburg, welche sich durch ihre Administratoren oder Pächter vertreten zu lassen befugt sind,
- 4) den Bürgermeistern zu Weferlingen und Oebisfelde, welche sich durch ein anderes Magistratsmitglied vertreten lassen können,
- 5) den Schulzen der Dörfer Siestedt, Seggerde, Everingen, Lockstedt, Gehrendorf, Kaltendorf, Breitenrode und Hesslingen, deren Vertretung durch Schöppen zulässig ist.

Auch hat der Landrath des Gardelegener Kreises die Befugniß, an den Vorstandssitzungen mit Stimmrecht Theil zu nehmen.

§. 6.

Die Ausführung der Regulirungsbauten wird von einer Baukommission geleitet, die aus

dlug repartycyi gruntów w takowej położonych obmyślone zostaną.

Posiedziciele Kaltendorfskiego i Jahns mlyna powinni jednakowoż w stosunku wynikającej dla ich procederu z regulowania korzyści w równen sposób stosunkową, w postępowaniu katastrowém ustanawiać się mającą składkę zapłacić.

§. 5.

Celem wykonania regulowania Aller i uchwalenia względem spólnych interesów przy takowém tworzą posiedziciele gruntowi Pruskiej doliny Aller towarzystwo, którego przełożenstwo się składa

- 1) z Królewskiego komisarza mianować się mającego przez Ministra dla spraw gospodarskich, jako przewodniczącego,
- 2) z czasowego inspektora budowy rowów Droemlings korporacyi,
- 3) z posiedzicieli dominiów Weferlingen, Wolfsdorf, Seggerde, Oebisfelde i Wolfsburg, którzy mają upoważnienie, przez swych administratorów lub dzierżawców się kazać zastępować,
- 4) z burmistrzów w Weferlingen i Oebisfelde, którzy się przez innego członka magistratu mogą kazać zastępować,
- 5) z sołtysów wsi Siestedt, Seggerde, Everingen, Lockstedt, Gehrendorf, Kaltendorf, Breitenrode i Hesslingen, których zastępstwo przez ławników jest dozwołoném.

Również radzca ziemiański powiatu Gardelegen ma upoważnienie, przy posiedzeniach przełożenstwa z prawem głosowania mieć udział.

§. 6.

Wykonanie budowli regulowania kieruje się przez komisję budowniczą, która się składa

- 1) dem Königlichen Kommissarius,
- 2) dem zeitigen Grabenbau=Inspektor des Drömlings,
- 3) einem Mitgliede des Vorstandes, das dieser wählt,

besteht.

§. 7.

Die Ausführung der Regulirung wird von der Baukommission für Rechnung der Verpflichteten bewirkt. Wünscht ein Dominium oder eine Gemeinde, die Ausführung auf ihrer Feldmark selbst zu übernehmen, so kann dies von dem Vorstande gestattet werden, soweit es nach seinem Ermessen ohne Nachtheil für die gute und rechtzeitige Herstellung der Anlagen geschehen kann.

§. 8.

Nach erfolgter Ausführung der Anlagen hört die Wirksamkeit des Vorstandes sowohl, als der Baukommission auf. Die Anlagen werden zur Unterhaltung den Verpflichteten in den einzelnen Ortschaften übergeben. Streitigkeiten, welche dabei vorkommen, entscheidet der Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten nach Anhörung der Generalkommission zu Stendal mit Ausschluß des Rechtsweges.

§. 9.

Ueber die Geschäftsführung des Vorstandes und der Baukommission hat die Generalkommission zu Stendal ein Reglement zu erlassen, wobei die erforderliche Verständigung der Preussischen ausführenden Behörde mit den Herzoglich Braunschweigischen Behörden zu berücksichtigen ist.

§. 10.

Die künftige zweckdienliche Unterhaltung der Melioration ist durch ein Schaureglement zu sichern, welches die Generalkommission zu Stendal im Einvernehmen mit der Regierung zu Magdeburg

- 1) z Królewskiego komisarza,
- 2) z czasowego inspektora budowy rowów Droemlinga,
- 3) z jednego członka przełożeństwa, którego takowe obiera.

§. 7.

Wykonanie regulowania uskutecznia komisya budownicza na rachunek zobowiązanych. Jeżeli dominium albo gmina życzy, wykonanie na swych polach samowładnie przyjąć, natenczas przełożeństwo toż dozwolić może, o ile według swego zdania bez szkody dla dobrego i wczesnego założenia zakładów nastąpić może.

§. 8.

Po nastąpieniem wykonaniu zakładów ustaje działalność tak przełożeństwa, jako też komisyi budowniczej. Zakłady do utrzymywania zobowiązanych w pojedynczych miejscowościach oddane bywają. Spory, które przytém zachodzą, rozstrzygnie Minister dla spraw gospodarskich po słuchaniu generalnej komisyi w Stendal z wykluczeniem drogi prawa.

§. 9.

Względem prowadzenia czynności przełożeństwa i komisyi budowniczej generalna komisya w Stendal powinna wydać regulamin, przyczém potrzebne porozumienie Pruskiej wykonującej władzy z Xiążęco-Brunświckiem władzami uwzględnioném być musi.

§. 10.

Przyszłe użyteczne utrzymywanie melioracyi ma być zapewnioném przez regulamin lustracyiny, którego komisya generalna w Stendal w porozumieniu z Regencyą w Magdeburgu

zu erlassen hat, und welches namentlich auch die Handhabung der Schleusen regelt. Wenn in einzelnen Ortschaften besondere Einrichtungen wegen Einziehung und Verwendung der Unterhaltungsbeiträge erforderlich werden sollten, so sind die Bestimmungen darüber in diesem Reglement zu treffen, soweit sich die Betheiligten nicht anderweitig darüber einigen.

II. Abschnitt.

Verbesserung der Drömlingswerke und Erweiterung der Drömlingskorporation.

§. 11.

Die vereinbarten Veränderungen und Verbesserungen der Drömlingswerke, einschließlich der im Kiefholzdamme anzulegenden Schleuse, werden von der Korporation des Preussischen meliorirten Drömlings ausgeführt.

§. 12.

Wegen der besseren Vorfluth, welche die Erweiterung und Vertiefung folgender Drömlingswerke:

- 1) des Allergrabens,
- 2) des Niendorfer Wiesen- (Secants-) Grabens,
- 3) des Landgrabens,

den nicht zur Drömlingskorporation gehörigen Feldmarken Mannhausen, Wegenstedt, Ethingen, Kathendorf, Kaltzingen, Bösdorf und Forstort Landhagen, imgleichen den nördlich vom Landgrabendeiche und außerhalb des gewöhnlichen Inundationsgebiets der Aller belegenen Grundstücken von Stadt und Amt Debisfelde, Kaltendorf, Breitenrode, Wassensdorf, Weddendorf und Niendorf gewährt, sollen die Grundstücksbesitzer dieser Feldmarkstheile von jedem Morgen an Vorfluth gewinnender Fläche einen Beitrag von zehn Silbergroschen ein- für allemal zur Kasse der Dröm-

wydać powinna i który mianowicie też zarządzenie służ ureguluje. Gdyby w pojedynczych miejscowościach osobne urządzenia dla ściągania i obrócenia składek utrzymywania miały być potrzebnymi, natenczas postanowienia w tej mierze w tymże regulaminie wydane być mają, o ile interesenci innym sposobem się o to nie pojednają.

Rozdział II.

Polepszenie Droemling dzieł i powiększenie Droemling korporacyi.

§. 11.

Umówione zmiany i polepszenia Droemlings dzieł włącznie służy założyć się mającej w Kiefholzdamie, wykonywają się przez korporacyę Pruskiego meliorowanego Droemlinga.

§. 12.

Względem lepszego odpływu, który powiększenie i wygłębienie następujących Droemlings dzieł:

- 1) rowu Aller,
- 2) Niendorfskiego rowu łąk (Secant),
- 3) rowu ziemskiego,

do Droemlings korporacyi nie należącym polom Mannhausen, Wegenstedt, Ethingen, Kathendorf, Kaltzingen, Boesdorf i miejscowości leśnej Landhagen, również ku północy od grobli rowu ziemskiego i zewnątrz zwyczajnego obwodu inundacyjnego rzeki Aller położonym gruntom miasta i urzędu Oebisfelde, Kaltendorf, Breitenrode, Wassensdorf, Weddendorf i Niendorf udziela, posiadziciele gruntów tychże części pól od każdej morgi odpływu zyskającej przestrzeni składkę dziesięciu srebrnych groszy raz na zawsze do kasy

lingskorporation, und zwar in vier gleichen Raten am 1. Dezember jedes der auf die Publikation dieser Verordnung folgenden vier Jahre zahlen.

Den Betheiligten in den einzelnen oben genannten Gemeinden bleibt es überlassen, den Beitragsmaßstab unter sich abweichend festzusetzen. Die Feststellung der beitragspflichtigen Flächen erfolgt durch die Generalkommission zu Stendal, nöthigenfalls in dem §. 22. vorgeschriebenen Verfahren.

§. 13.

Die Eigenthümer der Drömlinge der Gemeinden Trippigleben, Kusay und Köwitz, sowie derjenigen Theile der Feldmarken Trippigleben und Kusay, welche ohne die Drömlingswerke nicht genügende Vorfluth finden, werden der Drömlingskorporation zugeschlagen. Sie haben zur Drömlingskasse pro Morgen soviel beizutragen, als die bisherigen Mitglieder des Verbandes durchschnittlich pro Morgen zu den Unterhaltungskosten der Drömlingswerke aufbringen.

Die beitragspflichtige Fläche und der Beitrag ist im Mangel der Einigung in dem §. 22. vorgeschriebenen Verfahren festzustellen.

Die Beitragspflicht beginnt mit dem nächsten Monate nach Publikation dieser Verordnung.

Dagegen übernimmt die Drömlingskorporation die in der Anlage verzeichneten Gräben und Brücken in dem zugeschlagenen Gebiete zur ferneren Unterhaltung.

Die Gräben gehen nebst den dazu gehörenden Grabenborden und der in ihnen auszuübenden Fischerei in das Eigenthum und die Nutzung der Korporation über.

An den allgemeinen Versammlungen der Drömlings-Interessenten nehmen die zugeschlagenen Ge-

Droemlings korporacyi, a to w czterech równych ratach dnia 1. Grudnia każdych na publikacyę niniejszego rozporządzenia następujących czterech lat zapłacić mają.

Interesentom w pojedynczych powyżej wymienionych gminach pozostaje zastrzeżonóm, stopę składkową pomiędzy sobą różnie ustanowić. Ustanowienie składkowo-obowiązanych przestrzeni nastąpi przez generalną komisję w Stendal, w razie potrzeby w postępowaniu w §. 22. przepisaniem.

§. 13.

Właściciele Droemlingów gmin Trippigleben, Kusay i Koewitz, jako też tych części pól Trippigleben i Kusay, które bez dzieł Droemlingów dostatecznego odpływu nie znajdują, przydadzą się do Droemlings korporacyi. Powinni do Droemlings kasy tyle składać, ile dotychczasowi członkowie towarzystwa przecięciowo od morgi do kosztów utrzymywania Droemlings dzieł obmyśla.

Składkowo-obowiązana przestrzeń i składka w braku pojednania w postępowaniu w §. 22. przepisaniem ma być ustanowioną.

Obowiązek składkowy zaczyna z najbliższym miesiącem po publikacyi niniejszego rozporządzenia.

Natomiast przyimuje Droemlings korporacya oznaczone w dodatku rowy i mosty w dołączonym obwodzie celem dalszego utrzymywania.

Rowy przechodzą wraz z przynależącemi brzegami rowów i wraz z wykonać się mającém w niemi rybołóstwie w własność i użytek korporacyi.

Przy ogólnych zebraniach Droemlings interesentów mają dołączone gminy udział i za-

meinden Theil und werden in denselben in gleicher Weise, wie die bisher beteiligten Gemeinden, vertreten.

§. 14.

Das Reglement wegen Unterhaltung der Drömlingswerke vom 13. April 1805. bleibt im Uebri- gen in Kraft.

Die Mitglieder der Drömlingskorporation bringen demgemäß die Kosten zur Verbesserung der Drömlingswerke nach dem bisherigen Beitrags- verhältnisse auf.

III. Abschnitt.

Regulirung der Ohre.

§. 15.

Zu den Kosten der im Staatsvertrage verein- barten Regulirung der Ohre auf der Strecke von der Braunschweigschen Grenze bei Uthmöden bis einschließlic der Freischleuse bei Neuwaldensleben zählt:

- 1) der Staat einen Beitrag von 15,000 Rthlrn.;
- 2) die Drömlingskorporation einen Beitrag von 10,000 Rthlrn.,

wogegen sie künftighin, von Ausführung der Flußkorrektur ab, von der ihr obliegenden Verpflichtung zur Grundräumung der regulirten Flußstrecke befreit wird;

Die übrigen Regulirungskosten, mit Ausnahme der Grundentschädigung, welche innerhalb jeder Feld- mark den dortigen Interessenten obliegt, werden von den Grundbesitzern der Preussischen Ohre- Niederung vom Uthmöden Stege bis zur Frei- schleuse bei Neuwaldensleben nach einem Kataster aufgebracht, welches in dem §. 22. vorgeschriebe- nen Verfahren festzustellen ist.

stepują się w takowych w równym sposobie jak aż dotąd interesujące gminy.

§. 14.

Regulamin względem utrzymywania Droem- lings dzieł z dnia 13. Kwietnia 1805. pozostaje z resztą w mocy.

Członkowie Droemlings korporacji obmy- ślą w tej mierze koszta do polepszenia Droem- lings dzieł według dotychczasowego stosunku składkowego.

Rozdział III.

Regulowanie rzeki Ohre.

§. 15.

Do kosztów w umowie Rządowej umówio- nego regulowania Ohre na przestrzeni od Brunświckiej granicy pod Uthmoeden aż do włącznie wolnej służby pod Neuwaldensleben płaci:

- 1) Rząd składkę 15,000 tal.,
- 2) Droemlings korporacja składkę w ilości 10,000 tal.,

natomiast ona w przyszłości, od wykona- nia korekcyi rzecznej rachując, od nale- żącego do niej obowiązku do czyszcze- nia gruntu regulowanej przestrzeni rze- cznej uwolnioną zostaje;

reszta kosztów regulowania, z wyjątkiem wy- nagrodzenia gruntowego, które wśród każdego pola do tamtejszych interesentów należy, przez posiadzicieli gruntowych Pruskiej niziny rzeki Ohre od Uthmoedenskiego Stege aż do wolnej służby pod Neuwaldensleben według katastru obmyślone bywają, który w postępowaniu w §. 22. przepisaniem ma być ustanowionym.

§. 16.

Die künftige Unterhaltung des Ohreflusses im regulirten Zustande erfolgt innerhalb jeder Feldmark nach dem durch das Kataster bestimmten Beitragsverhältnisse von den beteiligten Grundbesitzern.

Die Unterhaltungslast der nach Artikel 18. des Staatsvertrages zu verändernden Freischleuse zu Neuhaldensleben wird zwischen dem bisher Verpflichteten, dem Müller zu Neuhaldensleben, und der Gesamtheit der Besitzer der zu meliorirenden Grundstücke durch Entscheidung der Verwaltungsbehörden verhältnißmäßig vertheilt und der Antheil der Grundbesitzer von ihnen nach dem im Kataster festgestellten Beitragsverhältnisse getragen.

§. 17.

Behufs Ausführung der Ohrekorrektur und der Beschließung über die gemeinsamen Interessen bei derselben werden die Grundbesitzer des Ohrethales zu einer Genossenschaft vereinigt, deren Vorstand besteht aus

- 1) einem von dem Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten zu ernennenden königlichen Kommissarius, als Vorsitzenden,
- 2) dem zeitigen Grabenbau-Inspektor der Drömlingskorporation,
- 3) dem Besitzer des Ritterguts Detzel, der sich durch seinen Pächter oder Administrator vertreten lassen darf,
- 4) dem Bürgermeister zu Neuhaldensleben, dessen Vertretung durch ein anderes Magistratsmitglied zulässig ist,
- 5) den Schulzen der Dörfer Satuelle, Wiegelitz und Bülstringen, welche in Behinderungs-fällen durch Schöppen vertreten werden.

Jahrgang 1860. (Nr. 5168.)

§. 16.

Przyszłe utrzymywanie rzeki Ohre w regulowanym stanie nastąpi wśród każdego pola według stosunku składkowego w katastrze oznaczonym przez interesujących posiadzicieli gruntowych.

Cieżar utrzymywania służy wolnej w Neuhaldensleben zmienić się mającej według artykułu 18. umowy Rządowej porozdziela się stosunkowo między dotychczasowym obowiązany, młynarzem w Neuhaldensleben, a ogółem posiadzicieli meliorować się mających gruntów przez decyzję władz administracyjnych, i udział posiadzicieli gruntowych przez nich według stosunku składkowego w katastrze ustanowionego poniesionym zostaje.

§. 17.

Celem wykonania korekcyi rzeki Ohre i uchwalenia względem spólnych interesów przy takowej, posiadziciele gruntowi doliny Ohre do towarzystwa połączeni bywają, którego przełożęństwo się składa

- 1) z mianować się mającego przez Ministra dla spraw gospodarskich królewskiego komisarza, jako przewodniczącego,
- 2) z czasowego inspektora budowy rowów Droemlings korporacyi,
- 3) z posiadziciela majątności rycerskiej Detzel, który się może kazać zastępować przez swego dzierzwawcę albo administratora,
- 4) z burmistrza w Neuhaldensleben, którego zastępstwo przez innego członka magistratu jest dozwoloném,
- 5) z sołtysów wsi Satuelle, Wiegelitz i Bülstringen, którzy w przypadkach przeszkody przez ławników zastępowani bywają.

[7]

Auch hat der Landrath des Neuhaldenslebener Kreises die Befugniß, an den Vorstandssitzungen mit Stimmrecht Theil zu nehmen.

§. 18.

Die Ausführung der Regulirungsbauten wird für Rechnung der Genossenschaft von einer Baukommission bewirkt, die aus

- 1) dem Königlichen Kommissarius,
- 2) dem zeitigen Grabenbau-Inspektor der Drömlingskorporation,
- 3) einem aus dem Vorstande von diesem gewählten Vorstandsmitgliede

besteht, und finden die oben in den §§. 8. 9. und 10. dieser Verordnung getroffenen Bestimmungen auch hier bei der Ohreregulirung Anwendung.

§. 19.

Dem Verbande zur Ohreregulirung und der Drömlingskorporation wird die Verpflichtung auferlegt, dasjenige auszuführen, was nach dem Ermessen der Verwaltungsbehörden geschehen muß, um das rascher zugeführte Hochwasser ohne Schaden für die unterhalb Neuhaldensleben liegenden Grundbesitzer abzuführen. Die beiden Genossenschaften konkurriren dabei nach Verhältniß der Fläche ihres Gebietes. Sollten zu dem Ende besondere Anlagen, Durchflüsse u. nöthig werden, so dürfen diejenigen Grundbesitzer unterhalb Neuhaldensleben, welche dadurch Vortheile gegen den bisherigen Zustand erlangen, zu verhältnißmäßigen Beiträgen ebenso herangezogen werden, wie die Verbandsgenossen.

IV. Abschnitt.

Allgemeine Bestimmungen.

§. 20.

Außer dem §. 15. bestimmten Zuschusse übernimmt der Staat die Kosten der Vorbereitung

Również radzca ziemiański powiatu Neuhaldensleben ma upoważnienie, przy posiedzeniach przełożeństwa z prawem głosowania mieć udział.

§. 18.

Wykonanie budowli regulowania wykonywa się na rachunek towarzystwa przez komisję budowniczą, która się składa

- 1) z królewskiego komisarza,
- 2) z czasowego inspektora budowy rowów Droemlings korporacji,
- 3) z członka przełożeństwa mianowanego przez niego z przełożeństwa

i znajdują powyżej w §§. 8. 9. i 10. niniejszego rozporządzenia wydane postanowienia również tutaj przy regulowaniu rzeki Ohre zastosowanie.

§. 19.

Towarzystwu do regulowania rzeki Ohre i Droemlings korporacji nałoży się obowiązek do wykonania tego, co według zdania władz administracyjnych nastąpić musi, aby spieszniej doprowadzoną wodę wysoką bez szkody dla posiadzicieli gruntowych poniżej Neuhaldensleben położonych odprowadzać. Oba towarzystwa konkurują przytém w stosunku przestrzeni swego obwodu. Gdyby na ten cel osobne zakłady, przecięcia i t. d. potrzebne być miały, natenczas ci posiadziciele gruntów poniżej Neuhaldensleben, którzy przez to korzyści przeciwko dotychczasowemu stanowi osiągną, do stosunkowych składek w równej mierze przyciągniętymi być mają, jak spółnicy towarzystwa.

Rozdział IV.

Ogólne postanowienia.

§. 20.

Prócz dopłaty w §. 15. oznaczonej przyimuje Rząd koszta przygotowania planu melio-

des Meliorationsplanes und der bautechnischen Leitung der Ausführung, sowie die Remuneration des Königlichen Kommissarius.

§. 21.

Den Genossenschaften zur Aller- und Ohre-Regulirung, imgleichen der Korporation des Preussischen meliorirten Drömlings wird für alle zur vollständigen Ausführung des Meliorationsplanes erforderlichen Anlagen das Recht zur Expropriation verliehen.

Die Korporationen können kraft dieses Rechts gegen Entschädigung fordern:

- 1) die Abtretung und Veränderung von Schleusen;
- 2) den zeitweisen Stillstand von Mühlen;
- 3) die Abtretung und vorübergehende Ueberweisung des zu neuen Flußbetten, Gräben und Uferwallungen oder sonstigen Regulirungswerken, oder zur Unterbringung der Erde, des Schutts und der Baumaterialien erforderlichen Terrains;
- 4) die Entnahme von Baumaterialien an Steinen, Sand, Lehm, Rasen und dergleichen;
- 5) die Fortnahme von Bäumen und Strauchwerk;
- 6) die Abtretung der durch Verlegung des Flußbettes ganz oder theilweise auf das andere Ufer kommenden Grundstücke, sofern deren Eigenthümer nicht auf die Entschädigung für hiedurch erwachsende Inkonvenienzen verzichten.

Das Expropriationsverfahren wird durch die Generalkommission zu Stendal nach Vorschrift des Gesetzes über die Benutzung der Privatflüsse vom 28. Februar 1843. (Gesetz-Sammlung vom Jahre 1843. S. 55.) geleitet. Derselben steht hienach auch die Entscheidung darüber zu, welche Grundstücke expropriirt werden sollen, vorbehalt-

racyinego i budowniczo-technicznego kierowania wykonania, jako też remuneracyę królewskiego komisarza.

§. 21.

Spółnictwom do regulowania rzek Aller i Ohre, również korporacyi Pruskiego meliorowanego Droemlinga nadaje się dla wszystkich do zupełnego wykonania planu melioracyjnego potrzebnych zakładów prawo expropriacyi.

Korporacye mogą na mocy tegoż prawa za wynagrodzeniem żądać:

- 1) odstąpienie i zmianę słuz;
- 2) czasowe wstrzymanie młynów;
- 3) odstąpienie i przemijające przekazanie przestrzeni potrzebnej do nowych koryt rzecznych, rowów i obwałowań rzecznych albo innych dzieł regulowania, albo do złożenia ziemi, mułu i materiałów budowniczych;
- 4) wybieranie materiałów budowniczych kamieni, piasku, gliny, darni i tym podobnych;
- 5) ustronienie drzew i zarośli;
- 6) odstąpienie gruntów przez przełożenie koryta rzecznoego całkowicie albo częściowo na drugi brzeg przychodzących, o ile ich właściciele wynagrodzenia za wynikające przez to inkonweniencye się nie zrzekają.

Postępowanie expropriacyjne przez generalną komisję w Stendal według przepisu ustawy względem używania rzek prywatnych z dnia 28. Lutego 1843. (Zbiór praw z roku 1843. str. 55) kierowanem zostaje. Takowej służy zatem również decyzja o to, które grunta expropriowane być mają, ze zastrzeże-

lich des innerhalb einer sechswöchentlichen Präklusivfrist einzulegenden Rekurses an den Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten, ferner die Ermittlung und Festsetzung der Entschädigung, vorbehaltlich des innerhalb derselben Frist einzulegenden Rekurses an das Revisionskollegium für Landeskultursachen (§§. 45 — 51. des allegirten Gesetzes).

Wegen Auszahlung und Verwendung der Entschädigung kommen die in Auseinandersetzungs-sachen bestehenden gesetzlichen Bestimmungen zur Anwendung.

Die Uebergabe der Grundstücke und die Ausführung der Bauten wird durch die Einwendungen gegen die vorläufig festgesetzte Entschädigung nicht aufgehalten.

§. 22.

Die Kosten der Herstellung und Unterhaltung der Anlagen werden von den Genossen der Verbände durch Geldbeiträge nach Maaßgabe des Katasters aufgebracht, soweit nicht oben wegen des Beitragsverhältnisses andere Bestimmungen getroffen sind.

Die Beitragspflicht ruht unablässig auf den Grundstücken und ist den öffentlichen Lasten gleich zu achten. Die Erfüllung der Beitragspflicht wird durch administrative Exekution erzwungen.

In dem Kataster sind die betheiligten Grundstücke nach Verhältniß des durch die Regulirung abzuwendenden Schadens oder herbeizuführenden Vortheils in drei Klassen zu theilen, von denen ein Preussischer Morgen

der I. Klasse mit 5,
der II. Klasse mit 3,
der III. Klasse mit 1

heranzuziehen ist.

Die Besitzer von Triebwerken, welchen aus der Regulirung Vortheil erwächst, sind ebenfalls mit einem verhältnißmäßigen Beitrage zu veranlagten.

niem rekursu do Ministra dla spraw gospodarskich założyć się mającego w przeciagu terminu prekluzyjnego sześciu tygodni, dalej wypośrodkowanie i ustanowienie wynagrodzenia ze zastrzeżeniem rekursu w przeciagu tego samego terminu założyć się mającego do kolegium rewizyjnego dla spraw kultury krajowej (§§. 45—51. wymienionej ustawy).

Względem wypłacania i obrócenia wynagrodzenia prawne postanowienia istnące w sprawach separacyjnych zastosowanie znajdujają.

Oddanie gruntów i wykonanie budowli nie wstrzymuje się przez nadmienia przeciwko tymczasowo ustanowionemu wynagrodzeniu.

§. 22.

Koszta założenia i utrzymywania zakładów przez spółników towarzystw składkami grobelnemi według katastru obmyślane będą, o ile powyżej względem stosunku składkowego inne postanowienia nie są wydane.

Obowiązek składkowy spoczywa bez abluicy na gruntach i uważa się za równo publicznym ciężarom. Spełnienie obowiązku składkowego wymuszonym zostanie przez administratywną exekucję.

W katastrze interesujący posiadziciele gruntowi w stosunku odwrócić się mającej przez regulowanie szkody albo przyprowadzić się mającej korzyści na trzy klasy podzieleni być mają, z których Pruska morga

I. klasy po 5,
II. klasy po 3,
III. klasy po 1

ma być przyciągnięta.

Posiedziciele dzieł pędzących, dla których z regulowania korzyść wynika, również z stonkową składką otaxowani być mają.

Die Aufstellung des Katasters liegt dem königlichen Kommissarius ob; derselbe hat dabei zwei von dem Vorstande des Verbandes gewählte Sachverständige zuzuziehen. Der Kommissarius kann sich bei dem Einschätzungsgeschäfte zeitweise durch das technische Mitglied oder durch einen anderen Beamten der Generalkommission vertreten lassen.

Der Vorstand ist befugt, den Sachverständigen zu ihrer Information ortskundige Personen beizuzordnen.

Die Kataster sind den einzelnen Gemeindevorständen, sowie den Besitzern der außer dem Gemeindeverbande stehenden Güter extraktweise mitzutheilen und ist zugleich im Amtsblatte der Regierung zu Magdeburg eine vierwöchentliche Frist bekannt zu machen, in welcher die Kataster bei den Gemeindevorständen oder dem Kommissarius eingesehen und Beschwerden bei dem letzteren angebracht werden können.

Der Kommissarius hat die angebrachten Beschwerden unter Zuziehung der Beschwerdeführer, eines Vorstandsmitgliedes und der erforderlichen Sachverständigen zu untersuchen. §

Die Sachverständigen sind von der Generalkommission zu Stendal zu ernennen, und zwar hinsichtlich der Vermessung und des Nivellements ein vereidigter Feldmesser, event. ein Vermessungsrevisor, bezüglich der ökonomischen Fragen zwei landwirthschaftliche Sachverständige, denen ein Wasserbau-Techniker beigeordnet werden kann.

Mit dem Resultate der Untersuchung werden die Beschwerdeführer und das Vorstandsmitglied bekannt gemacht. Sind beide Theile mit dem Resultate einverstanden, so wird das Kataster demgemäß berichtigt; andernfalls werden die Akten der Generalkommission zur Entscheidung über die Beschwerden eingereicht. Binnen sechs Wochen nach erfolgter Bekanntmachung der Entscheidung ist Rekurs dagegen an den Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten zulässig.

Uloženie katastru należy do królewskiego komisarza; który powinien do tego dwóch przez przełożęństwo towarzystwa obranych znawców przywezwąć. Komisarz może się przy czynności oszacowania czasowo przez technicznego członka albo przez innego urzędnika generalnej komisji kazać zastępować.

Przełożęństwo jest upoważnione, znawcom do ich informacyi znające się na miejscu osoby delegować.

Katastry powinny pojedynczym przełożęństwom gminnym, jako też posiadicielom dóbr nie będących wśród związku gminnego w ekstrakcie być zakomunikowane i zarazem w dzienniku urzędowym Regencyi w Magdeburgu cztero-tygodniowy termin ma być ogłoszonym, w przeciągu którego kataster u przełożonych gminnych albo u komisarza przegledywanym i zażalenia u ostatniego zanesione być mogą.

Komisarz nadesłane zażalenia pod przywezwaniem reklamantów, członka przełożęństwa i potrzebnych znawców zbadać powinien.

Znawcy przez generalną komisję w Stendal mianowani być mają, a mianowicie co do rozmiaru i niwelacyi przysięgły geometr, event. rewizor rozmierny, co do kwestyi ekonomicznych dwaj znawcy gospodarscy, którym technik budowy wodnej dodanym być może.

Z rezultatem zbadania reklamanci i członek przełożęństwa obznajmieni zostaną. Jeżeli obie strony na rezultat się zgadzają, natenczas kataster w tej mierze się sprostuje, w przeciwnym razie akta generalnej komisji do decyzji względem zażaleń nadesłane będą. W przeciągu sześciu tygodni po nastąpieniu obwieszczeniu decyzji rekurs przeciwko takowej do Ministra spraw gospodarskich jest dozwolonym.

Wird die Beschwerde verworfen, so treffen die Kosten derselben den Beschwerdeführer.

Das festgestellte Kataster wird von der Generalkommission ausgefertigt und dem Verbandsvorstande zugestellt.

Auf Grund des Katasters werden die Heberollen angefertigt.

Auch schon vor Feststellung des Katasters kann die Generalkommission die Einziehung von Beiträgen nach der Fläche der beteiligten Grundstücke oder einem anderen Maaßstabe, vorbehaltlich der künftigen Ausgleichung, anordnen.

§. 23.

Die Verbände der Aller- und Ohre-Niederung sind dem Ober-Aufsichtsrechte des Staates unterworfen. Dieses Recht wird während des Bestehens der Baukommissionen durch die Generalkommission zu Stendal, nach Auflösung der Baukommissionen durch die Regierung zu Magdeburg als Landespolizeibehörde und in höherer Instanz von dem Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten nach Maaßgabe dieser Verordnung gehandhabt, übrigens in dem Umfange und mit den Befugnissen, welche gesetzlich den Aufsichtsbehörden der Gemeinden zustehen.

Die Aufsichtsbehörde hat darauf zu halten, daß die Bestimmungen dieser Verordnung, sowie des Geschäfts und Schaureglements überall beobachtet, die Meliorationsanlagen gut ausgeführt und ordentlich unterhalten werden.

Die Aufsichtsbehörde entscheidet über alle Beschwerden gegen die Beschlüsse des Vorstandes, setzt auch ihre Entscheidungen nöthigenfalls exekutivisch in Vollzug.

§. 24.

In Betreff der Drömlingskorporation verbleibt es bei dem bisherigen Aufsichtsrechte der Regierung

Jeżeli zażalenie odrzuconém zostanie, koszta takowego ponosi reklamant.

Ustanowiony kataster przez generalną komisję zostanie wygotowanym i przełożeniu towarzystwa dostawionym.

Na mocy katastru spisy poborcze wygotowane będą.

Również już przed ustanowieniem katastru może generalna komisja ściągnięcie składek podług przestrzeni interesujących gruntów albo podług innéj stopy, ze zastrzeżeniem przyszłego wyrównania rozporządzić.

§. 23.

Towarzystwa niziny Aller i Ohre ulegają prawu naddozoru Rządu. Prawo to podczas istnienia komisji budowniczej przez generalną komisję w Stendal, po rozwiązaniu komisji budowniczej przez Regencyę w Magdeburgu jako krajową władzę policyjną, a w wyższej instancji przez Ministra dla spraw gospodarskich według niniejszego rozporządzenia się wykonywa, z resztą w objętości i z prawami, które według praw władzom dozorczym gmin służą.

Władza dozorcza na to trzymać powinna, ażeby postanowienia niniejszego rozporządzenia, jako też regulamina czynności i lustracyi wszędzie zachowane, zakłady melioracyjne dobrze wykonane i porządnie utrzymywane zostały.

Władza dozorcza stanowi względem wszelkich zażaleń przeciwko uchwałom przełożenia, wykonywa również swe decyzje w razie potrzeby exekutywnie.

§. 24.

Co do Drömlings korporacyi, pozostaje się przy dotychczasowém prawie dozorczym

zu Magdeburg. Die Generalkommission in Stendal hat hier nur die rechtzeitige und tüchtige Ausführung des Regulirungsplans zu kontrolliren.

Abänderungen dieser Verordnung können nur unter landesherrlicher Genehmigung erfolgen.

Urkundlich unter Unserer Höchstehändigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichen Insignel.

Gegeben Berlin, den 31. Oktober 1859.

**(L. S.) Wilhelm, Prinz von Preußen,
Regent.**

Simons. Graf v. Pückler.

Regencyi w Magdeburgu. Generalna komisya w Stendal powinna tutaj tylko wczesne i nalezyte wykonanie planu regulowania kontrolować.

Zmiany niniejszego rozporządzenia mogą tylko pod Monarszém przyzwoleniem nastąpić.

Na dowód Nasz Najwyższy Własnoręczny podpis i Królewska pieczęć wyciśniona.

Dan w Berlinie, dnia 31. Października 1859.

**(L. S.) Wilhelm, Xiażę Pruski,
Regent.**

Simons. Hr. Pueckler.

Anlage ad §. 13.

Dodatek ad §. 13.

Verzeichniß

der Meliorationswerke, welche dem Drömlingsverbande nach Zuschlagung der Klögeschen Amtsdörfer zu unterhalten obliegen.

I. Gráben.

1) Der Moor-, Grenz- und Flöthgraben:

	lauf. Ruthen lang,
a) zwischen den Feldmarken Jeggau und Trippigleben	188
b) zwischen den Feldmarken Quarnebeck und Trippigleben	378
c) auf der Feldmark Trippigleben	732
d) zwischen der Feldmark Kusay und Köckte	952
	<hr/> 2250

mit einer Sohlenbreite von 5—8 und einer oberen Breite von 10—20 Fuß.

2) Der Kunrauer Vorfluthgraben:

	lauf. Ruthen lang,
a) zwischen dem Drömling von Köwitz und Kunrau	34
b) im Köwitzer Drömlinge	208
c) zwischen dem Drömling von Köwitz und Kusay	108
d) im Kusayer Drömlinge	144
e) im Trippiglebener Drömlinge ..	101
	<hr/> 595

mit einer Sohlenbreite von 8 und einer oberen Breite von 20 Fuß.

W y k a z

dziel melioracyjnych, które względem ich utrzymania do Droemlings towarzystwa po dołączeniu Kloetzeskich wsi urzędowych należą.

I. Rowy.

1) Moor-, graniczny i Floeth rów:

	bieżących prz. długości,
a) między polami Jeggau i Trippigleben	188
b) między polami Quarnebeck i Trippigleben	378
c) na polu Trippigleben	732
d) między polem Kusay i Koeckte	952
	<hr/> 2250

z szerokością spodnią 5—8 i wyższą 10—20 stóp.

2) Kunrauski rów odpływu wody:

	bieżących prz. długości,
a) między Droemlingiem z Koewitz i Kunrau	34
b) w Koewitzskim Droemlingu.	208
c) między Droemlingiem z Koewitz i Kusay	108
d) w Kusayskim Droemlingu ..	144
e) w Trippiglebeńskim Droemlingu	101
	<hr/> 595

z szerokością spodnią 8 i z wierzchnią szerokością 20 stóp.

3) Der kalte Moor- oder Zimmengraben:

	lauf. Ruthen lang,
a) im Köwitzer Drömlinge	241
b) im Kusayer Drömlinge	248
c) im Trippiglebener Drömlinge ..	137
d) im Köckter Drömlinge	267
	893

mit einer Sohlenbreite von 6 und einer oberen Breite von 14 Fuß.

II. Brücken.

- 1) Die Brücke über den Moor-, Grenz- und Flöthgraben im Trippigleben-Quarnebecker Kommunikationswege.
- 2) Die Brücke über den Moor-, Grenz- und Flöthgraben im Trippigleben-Klöcker Kommunikationswege.
- 3) Die Brücke über den Moor-, Grenz- und Flöthgraben im Trippigleben-Köwitzer Kommunikationswege.
- 4) Die Brücke über den Moor-, Grenz- und Flöthgraben im Köckte-Köwitzer Kommunikationswege.

3) zimny Moor- albo Immen rów:

	bieżących prz. długości,
a) w Koewitzskim Droemlingu .	241
b) w Kusayskim Droemlingu . . .	248
c) w Trippiglebeńskim Droem- lingu	137
d) w Koeckteskim Droemlingu .	267
	893

z szerokością spodnią 6 i szerokością wierzchnią 14 stóp.

II. Mosty.

- 1) Most przez Moor-, graniczny i Floeth rów w Trippiglebeńsko-Quarnebeckskiej drodze komunikacyjnej.
- 2) Most przez Moor-, graniczny i Floeth rów w Trippiglebeńsko-Kloetzskiej drodze komunikacyjnej.
- 3) Most przez Moor-, graniczny i Floeth rów w Trippiglebeńsko-Koewitzskiej drodze komunikacyjnej.
- 4) Most przez Moor-, graniczny i Floeth rów w Koecktesko-Koewitzskiej drodze komunikacyjnej.

(Nr. 5169.) Vertrag zwischen dem Königreiche Preußen, dem Königreiche Hannover und dem Herzogthume Braunschweig über die Regulirung der Aller und Ohre. Vom 9. Juli 1859.

(No. 5169.) Umowa między Królestwem Pruskim, Królestwem Hanowerskiem i Xięstwem Brunświckiem względem regulowania rzek Aller i Ohre. Z dnia 9. Lipca 1859.

Nachdem Königlich Preussischer und Königlich Hannoverscher, sowie Herzoglich Braunschweigscher Seits es für angemessen erachtet worden, sich über die Regulirung der Aller und Ohre zu vereinigen, so sind die mit der desfallsigen Verhandlung beauftragten Kommissarien, als:

Gdy z strony Królewsko-Pruskiej i Królewsko-Hanowerskiej, jako też z Xiążęco-Brunświckiej strony stosowném uznaném zostało, względem regulowania rzek Aller i Ohre się pojednać, przeto komisarze, którym dotycząca czynność poruczono, jako to:

I. Königlich Preussischer Seits:

- 1) der Regierungsbrath Roloff aus Stendal,
- 2) der Regierungs- und Baurath Wurffbain aus Erfurt;

I. z Królewsko-Pruskiej strony:

- 1) radzca regencyiny Roloff z Stendal,
- 2) radzca regencyiny i budowniczy Wurffbain z Erfurtu;

II. Königlich Hannoverscher Seits:

- 1) der Ober-Baurath Plener aus Hannover,
- 2) der Regierungsbrath Niemeyer aus Hannover;

II. z Królewsko-Hanowerskiej strony:

- 1) nadradzca budowniczy Plener z Hannoveru,
- 2) radzca regencyiny Niemeyer z Hannoveru;

III. Herzoglich Braunschweigscher Seits:

- 1) der Kreisdirector Cruse aus Helmstedt,
- 2) der Landes-Oekonomierath Ludwig I. aus Braunschweig,

III. z Xiążęco-Brunświckiej strony:

- 1) dyrektor powiatowy Cruse z Helmstedt,
- 2) krajowy radzca ekonomiczny Ludwig I. z Brunświku,

nach vorhergegangener Berathung heute über nachfolgenden Vertrag übereingekommen:

(Vorbemerkung. Alle in diesem Vertrage enthaltenen Größenangaben beruhen, soweit nicht ein Anderes bemerkt ist, auf Preussischem Maaße.)

po uprzedniej naradzie dziś względem następującej umowy się pojednali:

(Uprzednia uwaga. Wszelkie w niniejszej umowie zawarte podania ilości polegają, jak dalece co innego nie jest wyrażoném, na Pruskiej miarze.)

A. Korrektion der Aller von der Neuen Mühle oberhalb Weferlingen bis zur Grafhorster Schleuse.

Art. 1.

Zur Regulirung des Wasserabflusses in der Aller von der Neuen Mühle oberhalb Weferlingen bis zur Grafhorster Schleuse soll das Allerflusßbett nach Maaßgabe des natürlichen, in den verschiedenen Strecken vorhandenen Gefälles bei einer durchgängigen Tiefe von vier Fuß

- a) von der Neuen Mühle oberhalb Weferlingen bis zur Einmündung der Speße (Nr. 1. der Karte) zehn Fuß,
- b) von hier bis zur Einmündung der Lapau (Nr. 8. der Karte) vierzehn Fuß,
- c) von der Lapau bis zur Schäferbrücke (Nr. 15. der Karte) sechszehn Fuß,
ad a—c. mit anderthalbfüßiger Böschung,
- d) von dem Grabauer Teiche bis zur Grafhorster Schleuse (Nr. 24.) bei zwei und einhalbfüßiger Böschung, zehn Fuß

Sohlenbreite erhalten und unter Regulirung der Landesgrenze auf den Strecken, wo der Fluß die Grenze zwischen Preußen und Braunschweig bildet, in der auf der Karte dargestellten Richtung begradigt werden.

Art. 2.

Um den Abfluß der Fluthen in der Thalstrecke zwischen Büstedt resp. Oebisfelde und dem Grabauer Teiche zu reguliren, und die Ortschaften Oebisfelde und Kaltendorf, sowie die Grundstücke auf der rechten Seite des sogenannten Landgrabens besser als bisher gegen die Hochfluthen zu schützen, sollen folgende Einrichtungen getroffen werden:

A. Korekeya rzeki Aller od nowego mlyna powyżej Weferlingen aż do Grafhorstkiej śluzy.

Art. 1.

Do regulowania odpływu wody w rzece Aller od nowego mlyna powyżej Weferlingen aż do Grafhorstkiej śluzy ma koryto rzeki Aller według naturalnej, w różnych przestrzeniach istnącej spadzistości, przy przecięciowej głębokości czterech stóp

- a) od nowego mlyna powyżej Weferlingen aż do ujścia Spetze (No. 1. mapy) dziesięć stóp,
- b) z tamtąd aż do ujścia Lapau (No. 8. mapy) czternaście stóp,
- c) od rzeki Lapau aż do owczarskiego mostu (No. 15. mapy) szesnaście stóp,
ad a—c. z jedną i półstopową spadzistością,
- d) od Grabauskiego stawu aż do Grafhorstkiej śluzy (No. 24.), przy dwu i pół-stopowej spadzistości, dziesięć stóp

szerokości spodniej otrzymać i pod regulowaniem granicy krajowej na przestrzeniach, gdzie rzeka granicę między Prusami i Brunświkiem tworzy, w kierunku na mapie oznaczonym gradusami być opatrzone.

Art. 2.

Aby odpływ wód w przestrzeni doliny między Bustedt resp. Oebisfelde i Grabauskim stawem regulować i miejscowości Oebisfelde i Kaltendorf, jako też grunta na prawej stronie tak nazwanego ziemskiego rowu, lepiej jak dotychczas, przeciwko wezbraniu wód chronić, następujące urządzenia skuteczniejsze być mają:

- a) von der Ecke des Landgrabens, an der großen Kuhle, ab soll eine wasserfreie Verwallung angelegt werden, welche hart an der sogenannten Rothegraben-Brücke auf dem linken Ufer vorbeigeht, die Stadt umzieht und unterhalb derselben bis an das künftig gerade zu legende nördliche Unterwasser der Kaltendorfer Mühle reicht;
- b) um der Kaltendorfer und Zahnsmühle das Betriebswasser zuzuführen, wird der Mühlengraben von der sogenannten Kulkbrücke (Nr. 16.) ab nach der sogenannten Amtsbrücke hin mit sechszehn Fuß Sohlenbreite gerade gelegt und in der Verwallung mit einer Schleuse von achtzehn Fuß lichter Weite versehen, durch welche bei einem vollbordigen oder höheren Wasserstande der Aller nicht mehr Wasser gelassen werden soll, als die Kaltendorfer Mühle durch ihre Betriebsgerinnen ohne Ueberstauung des Mahlziels abführen kann;
- c) zum Ersatze für die hierdurch dem Hochwasser verschlossenen seitherigen Fluthöffnungen in Oebisfelde und Kaltendorf wird in dem Steindamme zwischen der Schäfer- und der Kulkbrücke eine neue Fluthbrücke von zehn Fuß lichter Deffnung angelegt;
- d) die Schäferbrücke wird nach dem Plane des Kreisbaumeisters Stelling zu Helmstedt vom 26. November 1851. umgebaut und dabei auf zweiundvierzig Fuß lichter Weite gebracht;
- e) die Umfluth für die Kaltendorfer und Zahnsmühle, von der Schäferbrücke abwärts auf der zu regulirenden Landesgrenze bis zum Grabauer Teiche, erhält sechs Fuß Sohlenbreite bei zwei und einhalb Fuß Böschung und vier Fuß Normaltiefe;
- a) od rogu ziemskiego rowu po nad wielką Kuhle zaczynając, wolne od wody obwałowanie ma być założoném, które bezpośrednio koło mostu tak nazwanego Rothegraben-Bruecke na lewym brzegu przechodzi, miasto na około obciaga i poniżej takowego aż do północnej wody niskiej Kaltendorfskiego młyna w przyszłości prosto położyć się mającej idzie;
- b) aby Kaltendorfskiemu i Jahns młynowi wodę potrzebną do procederu doprowadzić, rów młyński od mostu tak nazwanego Kulkbruecke (No. 16.) poczynając do tak nazwanego mostu urzędowego poszesnaście stóp szerokości spodniej prosto położonym i w obwałowaniu służą ośmnastu stóp wierzchniej szerokości opatrzonym zostaje, przez którą przy pełnym lub wyższym stanie wody rzeki Aller więcej wody się nie ma wpuszczać, jak Kaltendorfski młyn przez swoje ścieki procederowe bez wstrzymania celu młyńskiego odprowadzić może;
- c) w miejsce przez to wysokiej wodzie zamkniętych dotychczasowych otworów rzecznych w Oebisfelde i Kaltendorf założy się w tamie kamiennój między mostem owczarskim i Kulkbruecke nowy most rzeczny dziesięciu stóp wierzchniego otwarcia;
- d) most owczarski podług planu powiatowego budowniczego Stelling w Helmstedt z dnia 26. Listopada 1851. przebudowany i przytém na czterdzieści dwa stóp wierzchniej szerokości założony zostanie;
- e) opływ wody dla Kaltendorfskiego i Jahnskiego młyna od mostu owczarskiego nadół na regulować się mającej granicy krajowej aż do Grabauskiego stawu otrzyma sześć stóp szerokości spodniej przy dwóch i pół stopy spadzistości i czterech stopach głębokości normalnej;

f) wenn der Steindamm zwischen Büstedt und Debisfelde wasserfrei erhöht werden sollte, so sind die Fluthbrücken-Öffnungen in demselben noch um weitere zwanzig Fuß zu vermehren.

Art. 3.

Die Mühlen von Weferlingen bis Debisfelde sollen ebenfalls mit den erforderlichen, auf der Karte bezeichneten Umfluthen versehen werden, welche die volle Kapazität der im Artikel 1. sub a—c. angegebenen Flußprofile erhalten und mit Grundschleusen versehen werden, deren Fachbaum in der projektirten Sohle des Flußbettes liegt, so daß sie das Wasser des vollbordigen Flusses ohne Verursachung eines Aufstaus abführen können.

Die Umfluth bei der Seggerder Mühle (Nr. 4.) soll in Betracht ihrer Länge und des Wasserabflusses durch die Mühlenfreisluth nur mit acht Fuß Sohlenbreite ausgeführt werden. Das bereits vorhandene Stück derselben an dem Parke des Ritterguts Seggerde kann in seinen jetzigen größeren Dimensionen beibehalten werden.

Art. 4.

Die Regulirung auf der Feldmark Weferlingen, zu welcher die Betheiligten bisher ausreichende Beiträge nicht haben übernehmen wollen, kann nach dem Ermessen der Preussischen Regierung unterlassen oder der in der Stadtlage projektirten Umfluth (Nr. 2.) eine andere Richtung gegeben werden.

Art. 5.

Das vereinbarte Normalprofil des Flußbettes (Artikel 1.) ist bei der Regulirung nur in den Durchflüssen oder an solchen Stellen herzustellen, wo das Flußbett eine geringere Breite oder Tiefe hat, wogegen es dem Belieben der Adjazenten überlassen bleibt, das Flußbett an solchen Stellen,

f) gdyby tama kamienna między Buestedt i Oebisfelde wolną od wody podwyższoną być miała, natenczas otwarcia mostów rzecznych w takowej jeszcze o dalsze dwadzieścia stóp pomnożone być mają.

Art. 3.

Młyny z Weferlingen aż do Oebisfelde mają również potrzebnemi, na mapie oznaczonemi pływami być opatrzone, które zupełną zdolność w artykule 1. pod a—c. podanych profilów rzecznych otrzymają i śluzami gruntowemi opatrzone bywają, których przeszło w projektowanym spodku koryta rzeczno go leży, tak że wodę napełnionej rzeki bez przeprowadzenia wstrzymania odprowadzać mogą.

Oplyw wody pod Seggerdeskim młynem (No. 4.) ma z względu długości takowego i odpływu wody przez wolny odpływ młyński tylko spodnią szerokością ośm stóp być wykonany. Już istnący kawał takowego po nad parkiem majątności rycerskiej Seggerde może w swych terażniejszych większych dymensjach być przytrzymanym.

Art. 4.

Regulowanie na polu Weferlingen, do którego interesenci aż dotąd wystarczających składek przyjąć nie chcieli, może według zdania Pruskiego Rządu być zaniechanem albo projektowanemu w położeniu miasta oplywowi wody (No. 2.) inny kierunek być nadany.

Art. 5.

Umówiony normalny profil koryta rzeczno go (artykuł 1.) powinien być przy regulowaniu tylko w przecięciach albo w takich miejscach wystawionym, gdzie koryto rzeczno mniejszą ma szerokość albo głębokość, natomiast zastrzega się woli adjazentów, koryto

wo dasselbe größere Breite oder Tiefe hat, auf das Normalprofil einzuschränken.

Auch bleibt den Adjazenten der oberen Aller (bis Büstedt) unbenommen, daß sie an solchen einzelnen Stellen, wo die ein und einhalbfüßige Böschung sich bei dem starken Gefälle später nicht hält, das Ufer flacher abböschten dürfen. Doch soll dadurch das vereinbarte Profil des Flußbettes nicht kontinuierlich erweitert werden.

Art. 6.

Demjenigen der kontrahirenden Staaten, welcher solches verlangt, soll auf seine Kosten die Herstellung und Unterhaltung eines festen, durch Mauer- oder Zimmerwerk geschlossenen Flußprofils zwischen dem Grabauer Teiche und der Grafhorster Schleuse (Nr. 23.) gestattet werden.

Art. 7.

Unmittelbar oberhalb der Grafhorster Schleuse (Nr. 24.), welche in ihrer jetzigen lichten Weite von zwanzig Fuß vier Zoll stets erhalten werden soll, tritt eine Vertheilung der Wassermasse dergestalt ein, daß bei höherem Wasserstande Einhundert und funfzehn Kubikfuß pro Sekunde durch den Königlich Preussischen Drömling Abfluß nach der Ohre erhalten. Zu dem Zwecke wird unmittelbar oberhalb jener Schleuse ein Ableitungsgraben angelegt. Derselbe wird in gerader Linie auf den Anfang des Allergrabens zugeführt und erhält vier Fuß Sohle, vier Fuß Tiefe und ein und einhalbfüßige Böschung mit einem repartirten Gefälle von elf ein viertel Zoll auf Einhundert Ruthen.

Unmittelbar neben und in Verbindung mit der Grafhorster Schleuse wird dieser Ableitungsgraben mittelst einer unbedeckten Schleuse von zehn Fuß lichter Weite geschlossen, deren Grundbaum in gleiche Höhenlage mit dem der Grafhorster Schleuse gelegt wird. Diese Schleuse wird gezogen, sobald das Wasser in der Aller

ruczne na takich miejscach, gdzie takowe większą ma szerokość i głębokość, na profil normalny ograniczyć.

W rówien sposób pozostawia się adjacencjom wyższej Aller (aż do Buestedt), iż im wolno, na takich pojedynczych miejscach, gdzie jeden i pół stopowa spadzistość przy mocném strumieniu się później nie trzyma, brzegowi nadać większą spadzistość. Jednakoż umówiony profil koryta rzecznoego przez to kontynualnie nie ma być powiększony.

Art. 6.

Temu z kontraktujących Państw, które to żąda, ma na swoje koszta założenie i utrzymywanie mocnego przez robotę mularską albo ciesielską zamkniętego profilu rzecznoego między Grabauskim stawem i Grafhorstką służą (No. 23.) być dozwołoném.

Art. 7.

Bezpośrednio powyżej Grafhorstskiej służy (No. 24.), która w swojej terażniejszej wierzchniej wielkości dwódziesiętu stóp czterech cali na zawsze ma być utrzymaną, nastąpi podzielenie masy wodnej w ten sposób, iż przy wyższym stanie wody sto i piętnaście stóp kubikowych w sekundzie przez Królewsko-Pruski Droemling odpływ do rzeki Ohre dostaną. Na ten cel założy się bezpośrednio powyżej owej służy rów odprowadzający. Takowy w prostej linii do początku rowu Aller się prowadzi i otrzyma cztery stopy spodku, cztery stopy głębokości i spadzistość jednej i pół stopy z repartowanym spadkiem jedenastu i ćwierć cali na sto pretów.

Bezpośrednio obok i w połączeniu z Grafhorstką służą tenże rów odprowadzający za pomocą nie pokrytej służy dziesięciu stóp wierzchniej wielkości się zamyka, której przeszło w równą wysokość z Grafhorstką służą położonóm zostanie. Służa ta ciągnioną zostanie, skoro woda w rzece Aller wysokość trzech

die Höhe von drei Fuß über dem Grundbaume erreicht hat, und geschlossen, sobald das Wasser bis unter diese Höhe gefallen ist.

Das mittelst dieses Grabens abzuleitende Wasserquantum soll unter dem Kiefholzdamme (Nr. 25.) durch ein dort anzulegendes, oben bedecktes, mit Flügelwänden und Schützen zu versehenes Gerinne von zehn Fuß lichter Weite bei vier Fuß lichter Höhe durchgeführt werden. Es ist bei der Feststellung dieser, auf den Absatz obiger Einhundert und fünfzehn Kubikfuß berechneten Dimension ein Wasserstand von vier Fuß über der Sohle des Gerinnes zu Grunde gelegt.

Um bei höheren Wasserständen zu verhindern, daß mehr als Einhundert und fünfzehn Kubikfuß pro Sekunde durchfließen, soll alsdann die Oeffnung durch Schützen nach einem gemeinschaftlich zu vereinbarenden Reglement angemessen eingeschränkt werden.

Art. 8.

Die Verwaltung der Grundstücke im Allertale unterhalb Debisfelde bis nach Grafhorst, resp. bis nach dem Kiefholzdamme gegen Hochfluthen wird in nachbeschriebener Weise gestattet:

- a) auf Braunschweigscher Seite soll der kürzlich unterhalb Büstedt angelegte Damm mindestens sechs Ruthen vom Ufer der neuen Umfluth entfernt bleiben und diesem Ufer parallel folgen bis an den Wiesenweg neben der Pfingstriehe, von dort aber sich nach der Höhe der Pfingstriehe allmählig zurückziehen und mindestens siebenzig Ruthen von der Umfluth und der regulirten Aller zurückbleiben. Am Dorfe Grafhorst darf sich der Wall dem Flusse so weit nähern, daß er das Dorf in Schutz bringt und an die Grafhorster Schleuse anschließt;
- b) auf Preussischer Seite soll das rechte Ufer des neuen Unterwassers der Kaltendorfer

stóp nad przesłem dosięgła, i zamkniętą, skoro woda aż pod tą wysokość upadła.

Za pomocą tego rowu odstawić się mające kwantum wody ma pod Kiefholz tamą (No. 25.) przez tamże założyć się mający, do góry pokryte, z ścianami skrzydlastemi i dzielami ochronnemi opatrzyć się mający ściek dzieściu stóp wierzchniej szerokości przy wierzchniej wysokości czterech stóp być przeprowadzonym. Przy ustanowieniu tejże na odstawienie powyższych stu i piętnastu stóp kubikowych porachowanej dymensyi stan wody czterech stóp nad spodkiem ścieku na zasadę jest wzięty.

Celem zapobieżenia przy wyższych stanach wody, ażeby więcej jak sto i piętnaście stóp kubikowych w sekundzie nie przepływały, otwarcie dzieł ochronnych podług regulaminu spólnie umówić się mającego stosunkowo ma być ograniczonym.

Art. 8.

Obwałowanie gruntów w dolinie Aller poniżej Oebisfelde aż do Grafhorst resp. aż do Kiefholztamy przeciwko strumieniom wysokim dozwala się w sposobie poniżej opisanym:

- a) na Brunświckiej stronie powinna nie dawno poniżej Buestedt założona tama w odległości przynajmniej sześć prętów od brzegu nowego opływu pozostać i z tymże brzegiem paralelnie iść aż do drogi łąki obok Pfingstriehe, ztamtąd zaś do wyższy Pfingstriehe zwolna cofnąć i przynajmniej siedmdziesiąt prętów od opływu i regulowanej rzeki Aller w tyłu się trzymać. Ku wsi Grafhorst wał rzece o tyle zbliżyć się może, ażeby wieś chronił i do Grafhorstskiego śluzu się dołączył;
- b) na Pruskiej stronie ma być wolno, prawy brzeg nowej wody spodniej Kaltendorfer-

Mühle bis dreißig Ruthen unterhalb der Zahnmühle verwaltet werden dürfen. Von da ab muß die Verwaltung allmählig zurücktreten und mindestens achtzig Ruthen von der regulirten Aller entfernt bleiben.

B. Melioration des Drömlings und Korrektion des Ohreflusses bis Neuhaldensleben.

Art. 9.

Der wasserfreie Anschluß des Kieffholzdammes an die Breitenroder Anhöhe (Nr. 26.) und der Verschluß der jezigen Oeffnung im Kieffholzdamme, da, wo solcher mit dem Fangdamme zusammentrifft (Nr. 27.), wird gestattet.

Art. 10.

Gegen die bisher längs des Fangdammes nach der Ohre zu anströmenden Allersfluthen wird das Ohrethal und der meliorirte Drömling durch eine fehrbare Verwaltung abgeschlossen. Diefelbe hebt vom nächsten Bogen des Fangdammes nördlich vom Mittelgraben (Nr. 28.) an, und zieht sich in nächster Richtung auf die Stemmelbahn zu, läuft unmittelbar an deren Südseite hin und schließt sich an die Rühensche Anhöhe (Nr. 29.) an. Diefse Verwaltung erhält zunächst des Fangdammes fünf Fuß Höhe, sechs Fuß Kronenbreite, drei Fuß Böschung zu beiden Seiten, und läuft die Krone waagerecht bis zur Rühenschen Anhöhe.

Art. 11.

Das nördlich dieser Verwaltung belegene Hannoverfche und Braunschweigsche Terrain erhält ungehinderte Vorfluth in den äußeren Fangdamngraben und von da in die Ohre, auch mittelst Durchschnitte des Fangdammes in die inneren Entwässerungsgräben des Preussischen Dröm-

skiego młyna aż do trzydziestu prętów poniżej Jahnskiego młyna obwałować. Ztamtąd musi obwałowanie zwolna odstąpić i przynajmniej ośmdziesiąt prętów od regulowanej rzeki Aller zostać odległym.

B. Melioracya Droemlinga i korekcyja rzeki Ohre aż do Neuhaldensleben.

Art. 9.

Wolne od wody połączenie Kieffholtzamy z Breitenrodeską wyżyną (No. 26.) i zamknięcie terazniejszego otwarcia w Kieffholtzanie, tam gdzie takowa z Fangtamą się spotyka (No. 27.), dozwala się.

Art. 10.

Naprzeciwko nawałnościom rzeki Aller dotychczas w zdłuż Fangtamy do rzeki Ohre płynącym dolina Ohre i meliorowany Droemling przez odwrotne obwałowanie się zamyka. Takowe zaczyna od najbliższego półkoła Fangtamy ku północy od średniego rowu (No. 28.), i ciągnie się w najbliższym kierunku ku kolei Stemmelbahn, idzie bezpośrednio ku jej stronie południowej i dołącza się z Rühenską wyżyną (No. 29.). Toż obwałowanie otrzyma najbliżej przy Fangtamie wysokość pięć stóp, szerokość wierzchnią sześć stóp, spadzistość trzech stóp na obu stronach i ciągnie się z wierzchem horyzontalnie aż do Rühenskiej wyżyny.

Art. 11.

Ku północy tegoż obwałowania położona Hanowerska i Brunswicka przestrzeń otrzyma nieprzerwany odpływ do zewnętrznego rowu Fangtamy i z tamtąd do rzeki Ohre, również za pomocą przecięć Fangtamy do wewnętrznych rowów osuszenia Pruskiego Droem-

lings, den Mittel- und Wolmirhorstgraben, und zwar nach folgenden näheren Bestimmungen.

Art. 12.

Es wird gestattet, die in dem Hannoverschen und Braunschweigschen Drömlinge vorhandenen oder noch anzulegenden Entwässerungsgräben in den äußeren Fangdammgraben einzulassen. Die gegenseitige Benutzung dieser Gräben, soweit dieselbe den Abfluß des Wassers aus dem Hannoverschen und Braunschweigschen Drömlinge nach dem äußeren Fangdammgraben zum Zwecke hat, hält sich Hannover und Braunschweig ungehindert offen.

Art. 13.

Der äußere Fangdammgraben wird von der neuen Verwaltung an der Stempelbahn (Nr. 31.) bis zur Einmündung in die Ohre (Nr. 30.) auf vierzehn Fuß Sohle und vier Fuß Tiefe gebracht. Die Böschung nach dem Fangdamme wird eine einfüßige und die nach der anderen Seite hin eine ein und einhalbfüßige.

Das Gefälle der Sohle dieses Grabens wird, dem vorhandenen natürlichen Gefälle entsprechend, mit Berücksichtigung der dem regulirten Ohrefluß-bette (Art. 16.) an dem Einflusse des Grabens zu gebenden Tiefe normirt.

Art. 14.

Der Fangdamm erhält zwischen den beiden Fangdammgräben zwei Durchschnitte, von denen der erstere dort angelegt wird, wo sich die Verwaltung an den Fangdamm anschließt (Nr. 31.), der zweite aber dort, wo der Wolmirhorstgraben vom inneren Fangdammgraben abzweigt (Nr. 32.).

Von diesen stets offenen Durchschnitten erhält der erste sieben Fuß lichter Weite und drei Fuß neun Zoll lichter Höhe, der zweite dagegen acht Fuß lichter Weite und vier Fuß lichter Höhe.

Die Höhenlage der Sohle der Durchschnitte und des inneren Fangdammgrabens wird zu der

Jahrgang 1860. (Nr. 5169.)

linga, do średniego i Wolmirhorstskiego rowu, a to według następujących bliższych postanowień.

Art. 12.

Dozwala się, w Hanowerskim i Brunświckim Droemlingu istnące albo jeszcze założyć się mające rowy osuszenia w zewnętrzny rów Fangtamy wpuszczać. Wzajemne używanie tychże rowów, o ile takowe odpływ wody z Hanowerskiego i Brunświckiego Droemlinga do zewnętrznego rowu Fangtamy ma na celu, zastrzegają sobie Hanower i Brunświk bez przeszkody.

Art. 13.

Zewnętrzny rów Fangtamy przez nowe obwałowanie ku kolei Stempelbahn (No. 31.) aż do ujścia w rzekę Ohre (No. 30.) na czternaście stóp spodku i cztery stopy głębokości założony zostanie. Spadzistość ku Fangtamie będzie jedna stopowa i ku drugiej stronie jedna i pół stopowa.

Spadzistość spodku tegoż rowu normuje się odpowiednio istnącej naturalnej spadzistości, z uwzględnieniem głębokości nadać się mającej przy ujściu rowu regulowanemu korycie rzeki Ohre (Art. 16.).

Art. 14.

Fangtama otrzyma między oboma rowami Fangtamy dwa przecięcia, z których pierwsze tam się założy, gdzie obwałowanie do Fangtamy się dołącza (No. 31.), druga zaś tam, gdzie Wolmirhorstski rów od zewnętrznego rowu Fangtamy się odłącza (No. 32.).

Z tych ciągle otwartych przecięć otrzyma pierwsze siedm stóp wierzchniej szerokości i trzy stopy dziewięć cali wierzchniej wysokości, drugie zaś ośm stóp wierzchniej szerokości i cztery stopy wierzchniej wysokości.

Wysokie położenie spodku przecięć i wewnętrznego rowu Fangtamy na przeciwko wy-

Höhenlage der Sohle des äußeren Fangdammgrabens so geregelt und erhalten, daß ein ungehinderter Abfluß aus dem letzteren in den inneren Fangdammgraben und aus diesem in den Mittel- und Wolmirhorstgraben stattfinden kann.

Art. 15.

Der innere Fangdammgraben von der neuen Verwaltung bis zu seiner Einmündung in den Mittelgraben, der Mittelgraben und der Wolmirhorstgraben erhalten die dem Durchflußvermögen der beiden Durchschnitte auch in Absicht auf die Höhenlage ihrer Sohle entsprechenden Abflußprofile bei gleichmäßiger Vertheilung des vorhandenen Gefälles.

Art. 16.

Die Ohre wird bis zur Einmündung des Allergrabens in dieselbe (Nr. 33.) in der Weise regulirt, daß sie bei einer Normaltiefe von vier Fuß und gleichmäßiger Höhenlage ihrer Sohle, mit der des äußeren Fangdammgrabens an seiner Einmündung bei anderthalbfüßiger Böschung und bei einem repartirten Gefälle von ein fünf Achtel Zoll auf Einhundert Ruthen:

- a) vom Fangdamme bis zum Mittelgraben (Nr. 30 — 34.) zwei und zwanzig Fuß,
- b) vom Mittelgraben bis zum Friedrichskanal (Nr. 34 — 35.) acht und zwanzig Fuß, und
- c) vom Friedrichskanal bis zum Allergraben (Nr. 35 — 33.) zwei und dreißig Fuß Sohlbreite

erhält.

Art. 17.

Von dem Allergraben bis zur Neuhaldenslebener Schleuse wird die Ohre in der auf der Karte bezeichneten Richtung (Nr. 33. 36. 37.) begradigt und erhält bei einer Normaltiefe von vier Fuß und bei anderthalbfüßiger Böschung

sokiego położenia spodku zewnętrznego rowu Fangtamy tak się reguluje i utrzymuje, ażeby nieprzerwane spuszczenie z ostatniego do wewnętrznego rowu Fangtamy i z tego do średniego i Wolmirhorstskiego rowu mogło nastąpić.

Art. 15.

Wewnętrzny rów Fangtamy od nowego obwałowania aż do ujścia takowego w rów średni, rów średni i rów Wolmirhorstski otrzymują sile przepływu wody obu przecięć również w zamiarze na położenie wysokości swego spodku odpowiadające profile odpływu przy równym podzieleniu istnącej spadzistości.

Art. 16.

Rzeka Ohre aż do ujścia rowu Aller w takową (No. 33.) w ten sposób się reguluje, iż ona przy normalnej głębokości czterech stóp i równo stajnego położenia wyżyny swego spodku z spodkiem zewnętrznego rowu Fangtamy na swém ujściu przy jednej i pół stopowej spadzistości i przy repartowanej spadzistości jednej i pięć ósmych części cali na sto prętów:

- a) od Fangtamy aż do średniego rowu (No. 30. aż do 34.) dwadzieścia i dwa stopy,
- b) od średniego rowu aż do Frydrychowskiego kanału (No. 34—35.) dwadzieścia ośm stóp, i
- c) od Frydrychowskiego kanału aż do rowu Aller (No. 35—33.) trzydzieści dwa stóp szerokości spodniej

otrzyma.

Art. 17.

Od rowu Aller aż do Neuhaldenslebenkiej służy rzeka Ohre w kierunku na mapie przeznaczonej (No. 33. 36. 37.) gradusami się oznacza i otrzyma przy normalnej głębokości czterech stóp i przy jednej i półstopowej spadzistości

- a) vom Allergraben bis zur Kulkbrücke bei Kalvoerde (Nr. 33. 36.) zwei und dreißig Fuß Sohlenbreite und ein repartirtes Gefälle von drei Zoll auf Einhundert Ruthen,
- b) von der Kulkbrücke bis zur Neuhaldenslebener Schleuse (Nr. 36. 37.) sechs und dreißig Fuß Sohlenbreite und ein repartirtes Gefälle von vier ein halb Zoll auf Einhundert Ruthen.

Sollte es sich bei Ausführung dieser Regulierung ergeben, daß an einer oder der anderen Stelle der ebengedachten Strecken der Ohre das Verlassen der projektirten Linien eine wesentliche Kostenersparniß herbeiführe, so wird die Abweichung vom Projekte unter der Bedingung gestattet, daß der aus obigen Dimensionen unter Voraussetzung der projektirten Linien sich berechnende Wasserabfluß an allen Stellen ungehindert stattfindet.

Art. 18.

Der Grundbaum der Freischleuse von Neuhaldensleben (Nr. 37.) wird um siebzehn und einen halben Zoll niedriger gelegt. Die Schützenhöhe wird so normirt, daß das jetzige Mahlziel der Mühle unverändert bleibt.

Die lichte Weite der Freischleuse beträgt jetzt ein und zwanzig Fuß und zwei Zoll, und soll durch einen Umbau von dreizehn Fuß lichter Oeffnung erweitert werden, so daß die ganze lichte Weite vier und dreißig Fuß zwei Zoll beträgt.

C. Korrektion der Aller von der Grafhorster Schleuse bis zur jetzigen Einmündung der kleinen Aller.

Art. 19.

Die Aller von der Grafhorster Schleuse (Nr. 24.) bis zur jetzigen Einmündung der klei-

- a) od rowu Aller aż do Kulkmostu pod Kalvoerde (No. 33. 36.) szerokość spodnią trzydzieści dwa stóp i repartowaną spadzistość w ilości trzech cali na sto prętów,
- b) od Kulkmostu aż do Neuhaldensleben-skiej śluzy (No. 36. 37.) szerokość spodnią trzydzieści sześć stóp i repartowaną spadzistość czterech i pół cala na sto prętów.

Gdyby przy wykonaniu tegoż regulowania okazać się miało, że na jednym lub drugim miejscu przerzeczonych przestrzeni rzeki Ohre opuszczenie projektowanych linii znaczne oszczędzenie kosztów przyprowadzi, natenczas zbaczanie od projektu pod tym warunkiem się dozwala, ażeby z powyższych dymensyi pod przypuszczeniem projektowanych linii porachujące się spuszczenie wody w wszystkich miejscach bez przeszkody nastąpiło.

Art. 18.

Drzewo spodnie wolnej śluzy od Neuhaldensleben (No. 37.) o siedmnaście i pół cala niżej położonem zostanie. Wysokość dzieła ochronnego tak się normuje, iż terazniejszy cel mielenia młyna niezmienny pozostaje.

Zwierzchnia szerokość wolnej śluzy wynosi teraz dwadzieścia jedną stopę i dwa cale i ma przez przybudowanie trzynastu stóp wierzchniego otwarcia być powiększoną, tak że cała wierzchnia szerokość trzydzieści cztery stóp dwa cale wynosi.

C. Korekcya Aller od Grafhorstskiej śluzy aż do terazniejszego ujścia małej Aller.

Art. 19.

Rzeka Aller od Grafhorstskiej śluzy (No. 24.) aż do terazniejszego ujścia małej Aller (No. 40.)

nen Aller (Nr. 40.) wird in den auf der Karte bezeichneten Richtungen so angelegt, daß sie bei einer Normaltiefe von vier Fuß und bei anderthalbfüßiger Böschung nachstehende Sohlenbreiten und Gefälle erhält:

- a) von der Grafhorster Schleuse bis zum Bogen der Aller oberhalb Politz (Nr. 24. bis 38.) eine Sohlenbreite von vierzehn einhalb Fuß bei sieben einen halben Zoll Gefälle pro Einhundert Ruthen,
- b) von diesem Punkte bis zu Meyersgraben (Nr. 38. 39.) eine allmählig von vierzehn ein halb Fuß bis vier und dreißig Fuß zunehmende Sohlenbreite bei einem durchschnittlichen Gefälle von zwei vierzehntel Zoll auf Einhundert Ruthen,
- c) von Meyersgraben bis zur jetzigen Einmündung der kleinen Aller (Nr. 39. 40.) eine Sohlenbreite von vier und dreißig Fuß bei einem Gefälle von zwei vierzehntel Zoll auf Einhundert Ruthen.

Art. 20.

Durch die Linie von Vorsfelde auf Neuhaus sollen weder die Schomburgsriede noch eine andere Ableitung aus dem Inundationsgebiete der Aller in diese geführt werden.

Die Brückenöffnungen im Allerthale neben Vorsfelde können noch um eine Fluthbrücke von sechszehn Fuß im Lichten erweitert werden.

Wenn dies geschieht, so bleibt es auch dem Grafen von der Schulenburg unbenommen, die Deffnungen im Wolfsburger Fahrdamme noch um eine Fluthbrücke von sechszehn Fuß im Lichten zu erweitern.

Art. 21.

Oberhalb des Schlosses Wolfsburg (Nr. 44.) wird aus der Aller ein Umfluthgraben von vierzehn Fuß Sohlenbreite und vier Fuß Tiefe bei anderthalbfüßiger Böschung abgeleitet und in der auf der Karte bezeichneten Richtung (Nr. 45.)

w Kierunkach na mapie oznaczonych tak się założy, iż ona przy normalnej głębokości czterech stóp i przy spadzistości jednej i pół stopy następujące szerokości spodnie i spadzistości otrzyma:

- a) od Grafhorstskiej służy aż do półkoła rzeki Aller powyżej Politz (No. 24—38.) szerokość spodnią czternastu i pół stopy przy siedm i pół cali spadzistości na sto prętów,
- b) od tegoż punktu aż do Meyerskiego rowu (No. 38. 39.) zwolna się powiększającą szerokość spodnią od czternastu i pół stopy aż do trzydziestu czterech stóp przy przecięciowej spadzistości dwóch i czterech dziesiątych cali na sto prętów,
- c) od Meyerskiego rowu aż do terażniejszego ujścia małej Aller (No. 39. 40.) szerokość spodnią trzydziestu czterech stóp przy spadzistości dwóch i czterech-dziesiątych cali na sto prętów.

Art. 20.

Przez linię od Vorsfelde na Neuhaus ani Schomburgsriede ani inne odprowadzenie z obwołu inundacyjnego rzeki Aller w tąże nie mają być prowadzone.

Otwory mostów w dolinie Aller obok Vorsfelde mogą jeszcze o jeden most strumienny szesnastu stóp w wierzchu być powiększone.

Jeżeli to się stanie, pozostawia się również hrabiemu von der Schulenburg, otwory w Wolfsburgskiej tamie do jazdy jeszcze o jeden most strumienny szesnastu stóp w wierzchu powiększyć.

Art. 21.

Powyżej zamku Wolfsburg (No. 44.) z rzeki Aller rów opływu czternastu stóp szerokości spodniej i czterech stóp głębokości przy spadzistości jednej i pół stopy odprowadzonym i w kierunku na mapie oznaczonym (No. 45.)

auf den Wolfsburger Damm (Nr. 46.) zugeführt. Unterhalb dieses Dammes wendet sich der Umfluthgraben nach dem Graben des gegenwärtigen Schillerteich-Mühlenwassers (Nr. 47.) und mündet an dem Punkte in die Aller ein, wo jetzt dieses Mühlenwasser einmündet — soweit von Hannover nicht eine weiter unterhalb belegene Einmündung auf den Wunsch des Grafen von der Schulenburg auf Wolfsburg zugestanden wird.

Sollte es vorgezogen werden, die Aller selbst von dem Anfange des Umfluthgrabens bis zu dessen Einmündung nicht vollständig auf die Art. 19. c. bestimmte Sohlenbreite zu bringen, so soll die Differenz der Sohle der Umfluth zugelegt werden.

Art. 22.

An der Stelle, wo dieser Umfluthgraben den Wolfsburger Fahrdamm durchschneidet (Nr. 46.), wird letzterer mit einer Brückenöffnung versehen, bei deren Konstruktion die Vorschrift gilt, daß die bei Wolfsburg (Nr. 44. 46. 48.) befindlichen Wasserlösen in Ansehung auf Konjunktion mit denen in der Thallinie zwischen Vorsfelde und Neuhaus (Art. 20.) gleiche Größe erhalten.

Art. 23.

Die neu anzulegende Brückenöffnung in dem Wolfsburger Fahrdamme wird mit einer durch einen Pegel geregelten Stauschleuse versehen, deren Grundbaum mit der repartirten Sohle des Umlaufs gleiche Höhe erhält.

Für die Ziehung derselben gelten die Vorschriften des Art. 31., und die Pegelhöhen (Art. 43.) werden in Rücksicht auf die Lage der oberhalb befindlichen Aecker und Wiesen festgestellt.

Art. 24.

Das Schillerteich-Schleusen- und Mühlenwasser, auch das Tagewasser der Berghöhe über Sandkamp und der Feldmark Sandkamp werden auf einem oder mehreren, mit dem Grafen von

na Wolfsburgską tamę (No. 46.) doprowadzonym zostanie. Poniżej tamy tej obróci się ten rów opływu do rowu terażniejszej Szyllerskiej stawnej wody młyńskiej (No. 47.) i wchodzi na punkcie w rzekę Aller, gdzie teraz woda młyńska wchodzi, o ile od Hanoweru dalej poniżej położone ujście na życzenie hrabiego von der Schulenburg na Wolfsburg przyzwoloném nie zostanie.

Gdyby chciano przekładać, rzekę Aller samą od zaczęcia rowu opływu aż do ujścia takowego niezupełnie na szerokość spodnią w Art. 19. c. oznaczoną wystawić, natenczas dyferencja spodku opływowi dodaną być powinna.

Art. 22.

Na miejscu, gdzie tenże rów opływu Wolfsburgską tamę do jazdy przecina (No. 46.), też ostatnia z otworem mostowym opatrzoną zostanie, przy którego konstrukcyi przepis ma ważność, iż znajdujące się pod Wolfsburg (No. 44. 46. 48.) Wasserloesen co do konsumcyi z takowemi w linii doliny między Vorsfelde i Neuhaus (Art. 20.) równą wielkość otrzymają.

Art. 23.

Na nowo założyć się mające otwarcie mostowe w Wolfsburgskiej tamie do jazdy opatrzoném zostanie regulowaną przez wodoskaz służyć wstrzymującą, której spodnie drzewo z repartowanym spodkiem obiegu równą wysokość otrzyma.

Dla ciągnięcia takowej przepisy Art. 31. mają ważność, i wysokości wodoskazów (Art. 43.) ustanawiają się ze względu na położenie powyżej znajdujących się pól i łąk.

Art. 24.

Szyllerski staw, słuzowa i młyńska woda, również woda dzienna wysokości góry przez Sandkamp i pola Sandkamp doprowadzają się na jednym lub kilku, z hrabią von der Schu-

der Schulenburg-Wolfsburg näher zu verabredenden Punkten der Aller oberhalb des Stellfelder Dammes zugeführt.

Art. 25.

Die Käsdorfer und Warmenauer Allerbrücken (Art. 49. und 50.) werden auf vierzig Fuß Deffnung erweitert. Die Erweiterung darf jedoch nicht eher eintreten, als bis der Hannoversche Kanal von unten auf bis zum Stellfelder Damme vollendet sein wird.

Sollten nach Art. 21. — am Schlusse — der Aller auf der hier fraglichen Strecke die Art. 19. bestimmten Sohlenbreiten nicht gegeben werden, so bleibt eine verhältnißmäßige Verminderung der vorerwähnten Brückenöffnungen vorbehalten.

Art. 26.

Die zwischen Wolfsburg und dem Stellfelder Damme an der großen und kleinen Aller unternommenen Bedämmungen werden spätestens bis dahin, daß der Hannoversche Kanal von unten auf bis zum Stellfelder Damme vollendet sein wird, bis auf die Fläche des natürlichen Bodens gänzlich niedergelegt.

Auch sollen zwischen Wolfsburg und dem Ableitungspunkte des neuen Aller-Umsluthskanals (Art. 31.), sowie zwischen der kleinen Aller und dem Stellfelder Damme neue Verwallungen nicht angelegt, die etwa vorhandenen aber hinweggeräumt werden.

Den Anliegern der kleinen Aller auf der Strecke von der großen Aller bis zur Landwehr bleibt es überlassen, das Ufer der kleinen Aller mit den an- und gegenüberliegenden höheren Uferstrecken in gleiche Höhe zu bringen. Für die Anlieger einer etwaigen Ableitung der kleinen Aller, von der Landwehr abwärts, gilt dasselbe.

Zur Anlage von Stauwerken in der Aller auf diesen Strecken, soweit derartige Anlagen nicht in

lenburg-Wolfsburg bliziej umówić się mających punktach rzeki Aller powyżej Stellfeldskiej tamy.

Art. 25.

Kaesdorfskie i Warmenauskie mosty Aller (No. 49. i 50.) powiększają się na czterdzieści stóp otwarcia. Powiększenie nie ma jednakowoż prędkiej nastąpić, dopóki Hanowerski kanał od dołu aż do Stellfeldskiej tamy nie będzie ukończonym.

Gdyby według Art. 21. na końcu — rzecze Aller na kwestyonowanej tutaj przestrzeni w Art. 19. przeznaczone szerokości spodnie nadane być nie miały, natenczas stosunkowe zmniejszenie przerzeczonych otworów mostowych zostaje zastrzeżonem.

Art. 26.

Pomiędzy Wolfsburg i Stellfeldską tamą po nad wielką i małą Aller przedsięwzięte obwałowania najpóźniej aż dotąd, kiedy Hanowerski kanał z dołu aż do Stellfeldskiej tamy ukończonym będzie, aż na przestrzeń naturalnego gruntu całkowicie złożone zostaną.

Również między Wolfsburg i punktem odprowadzenia nowego kanału odpływu Aller (Art. 31.), jako też pomiędzy małą Aller a Stellfeldską tamą nowe obwałowania założone być nie mają, jakiegokolwiek istnące zaś zniesione być powinny.

Mieszkańcom po nad małą Aller na przestrzeni od wielkiej Aller aż do Landwehr pozostawia się, brzeg małej Aller z przyłożonemi nad nią i naprzeciwko wyższemi przestrzeniami brzegowemi w równej wysokości założyć. Dla mieszkańców jakiegokolwiek odprowadzenia małej Aller, od rzeki Landwehr nadół, toż samo ma ważność.

Do założenia dzieł wstrzymujących w Aller na tychże przestrzeniach, o ile takie zakłady

diesem Vertrage gestattet worden, bedarf es der Zustimmung der theilhaftigen andern Staaten.

Die nöthigen Abfuhrwege nach den an beiden Seiten der Aller belegenen Grundstücken werden vorbehalten, sollen jedoch weder in längeren Strecken an beiden Flußseiten sich gegenüber, noch ohne Unterbrechung auf der einen Flußseite der Aller zwischen Wolfsburg und dem Stellfelder Damme verlaufen.

D. Korrektio[n] der Aller von der jetzigen Einmündung der kleinen Aller bis Diekhorst.

(Alle in diesem Abschnitte enthaltenen Größenangaben beruhen auf Hannoverschem Maße.)

Art. 27.

Es bleibt Hannover überlassen, den Stellfelder Damm durch Erhöhung wasserfrei zu legen, nachdem der weiter unten berührte Aller-Umlauffkanal bis zu diesem Damme vollendet sein wird.

Die Vorfluth durch diesen Damm soll beschafft werden:

1) durch eine über das geregelte Bett der großen Aller (Nr. 57.) zu erbauende neue Brücke von drei und sechszig Fuß lichter Weite und eine dem ungehinderten Abflusse der höchsten Fluthen entsprechende Höhenlage der Fahrbahn;

2) durch Beibehaltung

a) der zunächst nördlich von Stellfelde (Nr. 58.) belegenen Brücke von sechs und zwanzig Fuß Oeffnung, und

b) der sogenannten Burgbrücke (Nr. 59.) von vierzig Fuß Oeffnung

in ihren bisherigen Lagen und Dimensionen;

w niniejszej umowie dozwolone nie zostały, przyzwolenie drugich interesujących Państw jest potrzebném.

Potrzebne drogi odwozowe do gruntów na obu stronach Aller położonych zastrzegają się, nie mają jednakowoż ani w dłuższych przestrzeniach po obu stronach rzecznych naprzeciwko sobie, ani bez przerwy na jednej stronie rzeki Aller między Wolfsburg i Stellfeldską tamą wychodzić.

D. Korekcyja rzeki Aller od terażniejszego ujścia małej Aller aż do Diekhorst.

(Wszelkie w niniejszym rozdziale zawarte podania liczbowe polegają na miarze Hanowerskiej.)

Art. 27.

Pozostawia się Hanowerowi, Stellfeldską tamę przez podwyższenie wolną od wody położyć, skoro poniżej wymieniony kanał obiegu Aller aż do tejże tamy będzie ukończonym.

Odplyw przez tamę tą ma być obmysłonym:

1) przez most nowy sześćdziesięciu trzech stóp wierzchniej szerokości budować się mający przez regulowane koryto wielkiej Aller (No. 57.) i położenie wysokie wozowej kolei, które nieprzerwanemu odpływowi wody najwyższych wylewów odpowiada;

2) przez przytrzymanie

a) najbliżej ku północy od Stellfelde (No. 58.) położonego mostu dwudziestu sześciu stóp otworu, i

b) tak nazwanego mostu Burgbruecke (No. 59.) czterdziestu stóp otworu w swych dotychczasowych położeniach i dymensjach;

- 3) durch Erhaltung der sogenannten Aller-Fluthbrücke (Nr. 60.) von fünf und zwanzig Fuß Deffnung als Fluthbrücke, dieselbe soll in ihrer gegenwärtigen Lage verbleiben, jedoch bei wasserfreier Erhöhung des Dammes in der Fahrbahn eine dem ungehinderten Abflusse der Hochfluthen entsprechende Höhenlage erhalten;
- 4) durch Beibehaltung der sogenannten Allerbrücke (Nr. 61.), welche gegenwärtig eine Deffnung von funfzehn Fuß hat, jedoch zur Aufnahme des dahin zu verlegenden Bettes der kleinen Aller und zur Beförderung des Abflusses der Hochfluthen derselben bis zu vier und zwanzig Fuß lichter Deffnung erweitert und dem gedachten Zwecke entsprechend erhöht werden soll;
- 5) außer den vorerwähnten Brücken wird in dem wasserfreien Damme zwischen der Allerbrücke und dem Weyhäuser Windmühlenhause noch eine Fluthbrücke von vier und zwanzig Fuß lichter Deffnung, unter Sicherung des Zuflusses der Fluthen zu derselben, an der dazu in dieser Strecke am meisten geeigneten Stelle angelegt.

Sollte unterhalb des Stellfelder Dammes durch das Allenthal eine Straße gelegt werden, so soll die Vorfluth auch durch diese nach Maassgabe der vorerwähnten Bestimmungen beschafft werden.

Der Stellfelder Damm kann in solchem Falle beseitigt werden.

Art. 28.

Die im Hauptdamme des Sandkamper Bruches liegenden Brücken von bezüglich sieben und vierzehn Fuß Deffnung werden zusammen bis zu vierzig Fuß erweitert.

Art. 29.

Die Einmündung der kleinen Aller in die große Aller wird von einem oberhalb Warmenau zu be-

- 3) przez utrzymanie tak nazwanego mostu opływu Aller (No. 60.) dwudziestu pięciu stóp otwarcia jako most rzeczny; takowy w swém terażniejszym położeniu ma pozostać, jednakowoż przy wolném od wody podwyższeniu tamy w kolei wozowej położenie wysokie odpowiadające nieprzerwanemu odpływowi wylewów otrzymać;
- 4) przez przytrzymanie tak nazwanego Aller mostu (No. 61.), który teraz ma otwarcie piętnastu stóp, jednakowoż do przyjęcia tamtąd przełożyc się mającego koryta małej Aller i do wspierania odpływu wylewów takowej aż do dwudziestu czterech stóp wierzchniego otwarcia ma być powiększony i rzeczonemu celowi odpowiednio ma być podwyższonym;
- 5) prócz przerzeczonych mostów założy się w wolnej od wody tamie między Aller mostem i domem Weyhaeuskiego wiatraka jeszcze most odpływu dwudziestu czterech stóp wierzchniego otwarcia pod zapewnieniem dopływu wód do takowego w miejscu na ten cel w tejże przestrzeni najwięcej zdatném.

Gdyby poniżej Stellfeldskiej tamy przez dolinę Aller droga miała być założoną, natenczas odpływ również przez takową według przerzeczonych postanowień udzielony być powinien.

Stellfeldska tama w takich przypadkach zniesioną być może.

Art. 28.

W głównej tamie Sandkampskiego błota położone mosty odnośnie siedmiu i czternaśtu stóp otworu dokupy aż do czterdziestu stóp powiększone zostaną.

Art. 29.

Ujście małej Aller do wielkiej Aller od punktu powyżej Warmenau oznaczyć się ma-

stimmenden Punkte ab in der bei der Weyhäuser Theilung dafür angenommenen Richtung mit sechs- zehnfüßiger Sohlenbreite und einer der Höhenlage des Flußbettes der kleinen und großen Aller entsprechenden Tiefe in die Aller geführt werden.

Die nähere Vereinbarung hierüber, sowie über die Sicherung der bestehenden Wasserleitung an das Dorf Warmenau, bleibt Hannover und Braunschweig überlassen.

Art. 30.

Der Allerfluß erhält von dem Endpunkte der Braunschweigschen regulirten Strecke und im Anschlusse an deren Sohle bis zur neuen Einmündung der kleinen Aller einen geraden Lauf in einem Bette von vierzig Fuß Sohlenbreite mit einhalbfüßiger Böschung, bei vier Fuß Tiefe und dem vorhandenen Gefälle von vier Zoll auf Einhundert Ruthen.

Von der neuen Einmündung der kleinen Aller an bis abwärts zum Försterwasser wird das Flußbett in derselben Richtung bei gleichen Dimensionen und gleichem Gefälle bis zu dem Punkte Nr. 62. der Karte nahe oberhalb der Einmündung des Försterwassers fortgesetzt und hier mittelst eines Seitendurchstichs mit dem Hauptflusse wieder vereinigt.

Art. 31.

Von Nr. 62. der Karte ab wird ein nach dem Bedürfnisse und nach der Bestimmung von Hannover, soweit nöthig, bedeckter Umleitungskanal aus der Aller angelegt, welcher sich unweit Brennekenbrück mit letzterer wieder vereinigt. Dieser Kanal wird bei vier Fuß Tiefe eine Sohlenbreite von mindestens zwanzig Fuß, ein und einhalbfüßige Böschung und vier Zoll Gefälle auf Einhundert Ruthen erhalten. Eine größere Vertiefung des Kanals bei entsprechender Einschränkung der Sohle, oder eine flachere Böschung bleibt dem Er-messen Hannovers überlassen.

Jahrgang 1860. (Nr. 5169.)

jącego w kierunku na to przyjętym przy Weyhauskim podziale z szerokością spodnią szesnastu stóp i głębokością odpowiednią wyso-kiemu położeniu koryta rzecznej małej i wielkiej Aller co do rzeki Aller zaprowadzonym zostanie.

Bliższe umówienie w tej mierze, jako też względem zapewnienia istnącego wodociągu aż do wsi Warmenau pozostawia się Hanowerowi i Brunświkowi.

Art. 30.

Rzeka Aller otrzyma od punktu końcowego Brunświckiej regulowanej przestrzeni i w połączeniu od jej spodku aż do nowego ujścia małej Aller prosty bieg w korycie czterdziestu stóp szerokości spodniej z spadzistością jedną i pół stopy, przy głębokości czterech stóp i znajdującym się spadku czterech cali na sto pretów.

Od nowego ujścia małej Aller nadół aż do wody leśniczkiej koryto rzeczne w tym samym kierunku przy równych dymensjach i równej spadzistości aż do punktu No. 62. mapy w bliskości powyżej ujścia wody leśniczkiej dalej prowadzonym i tutaj za pomocą pobocznego przecięcia z główną rzeką znów połączonym zostanie.

Art. 31.

Od No. 62. mapy według potrzeby i według postanowienia Hanoweru, o ile potrzebnym, obwałowany kanał obiegu z rzeki Aller założonym zostanie, który się niedaleko Brennekenbrueck z ostatnią znów łączy. Kanał ten przy czterech stopach głębokości otrzymać będzie szerokość spodnią przynajmniej dwudziestu stóp, spadzistość jedną i pół stopy i spadek czterech cali na sto pretów. Większe wygłębienie kanału przy odpowiednim ograniczeniu spodku, albo większa płaskość w spadzistości pozostawia się zdaniu Hanoweru.

[10]

Vor demselben, an einer passenden Stelle unterhalb der Abmündung des Allerflusses, wird eine Stauschleuse von acht und zwanzig Fuß lichter Weite angelegt, deren Grundbaum im Niveau der Kanalsohle liegt. Es kann durch deren beliebige Verschließung, bei welcher jedoch die nach Art. 43. zu bestimmende Pegelhöhe zu beachten ist, das Winter- und Frühjahrswasser von Mitte Oktober bis Mitte April über die Hannoverschen Wiesenflächen gestaut werden.

Von Mitte April bis Mitte Oktober wird der Umlaufkanal für den Abfluß des Sommerwassers durch denselben nur so weit verschlossen gehalten werden, als erforderlich ist, das Wasser bis zur einer später zu bestimmenden Pegelhöhe zur Befruchtung der Hannoverschen Allerviesen und zum Betriebe der Mühle zu Gifhorn nach diesen abfließen zu lassen.

Auch soll der Umlaufkanal zu thunlichster Ableitung schädlicher Winterüberschwemmungen nach Maaßgabe einer zu bestimmenden Pegelhöhe mit benutzt werden.

Art. 32.

Neben dem Umlaufkanale wird auch die Aller, von ihrer Abmündung aus dem verbesserten Allerbette (Nr. 62.) an abwärts, in ihrem jetzigen oder nach Befinden Hannovers zu verbessernden Zustande zur Beförderung des Abflusses der Fluthen und Behufs des Mühlenbetriebes in Gifhorn stets erhalten bleiben.

Art. 33.

Zu gehöriger Handhabung der Vertheilung des Wassers auf den Kanal und die Aller bleibt es Hannover überlassen, in der letzteren unterhalb der Kanalabmündung eine entsprechende Vorrichtung zu machen, durch deren Benutzung jedoch Braunschweig kein Schaden zugefügt werden darf.

Przed takowym na zdatném miejscu poniżej wnijscia rzeki Aller słuza wstrzymująca dwudziestu ósmiu stóp wierzchniej szerokości się założy, której drzewo spodnie w równowadze spodku kanału jest położoném. Przez dowolne zamknięcie, przy którym jednakowoż według Art. 43. oznaczyć się mająca wysokość wodokazu uważaną być powinna, zimowa i wiosenna woda od środka Października aż do środka Kwietnia po nad Hanowerskie przestrzenie łąk wstrzymaną być może.

Od środka Kwietnia aż do środka Października kanał obiegu dla odpływu wody lato-wej przez takowy tylko tak dalece zamkniętym trzymanym będzie, o ile jest potrzebném, aby wodzie aż do później oznaczyć się mającej wysokości wodokazu celem kultury Hanowerskich łąk nad rzeką Aller i celem prowadzenia młyna w Gifhorn do tychże odpływ udzielić.

Również kanał obiegu na ile może największe odprowadzenie szkodliwych dalszych zalewów podług oznaczyć się mającej wysokości wodokazu spółużywanym być powinien.

Art. 32.

Obok kanału obiegowego również rzeka Aller od jej znijscia z polepszanego koryta Aller (No. 62.) nadół, w swym terażniejszym albo według zdania Hanoweru polepszyć się mającym stanie do wspierania odpływu wód i celem procederu młyna w Gifhorn zawsze utrzymaną zostanie.

Art. 33.

Do należytego wykonania podziału wody dla kanału i rzeki Aller pozostawia się Hanowerowi, w ostatniej poniżej znijscia kanałowego odpowiednie urządzenie założyć, przez którego używanie jednakowoż Brunświkowi żadna szkoda wyniknąć nie powinna.

Art. 34.

Von der Einmündung des Umlauffkanals in die Aller bei Brennekenbrück bis zur Vereinigung der Aller mit der Ocker unterhalb Diekhorst wird durch Ausführung von Durchstichen, Erweiterung des Flußbettes der Aller und Erbauung einer besonderen Fluthschleuse in geringer Entfernung neben der Mühle zu Diekhorst für Beförderung des Abflusses der Allersluthen gesorgt werden.

E. Korrektion des Landgrabens.

Art. 35.

Die beiderseitigen Anlieger des sogenannten Landgrabens (Nr. 51.) sollen diesen von der Wasserscheide der kleinen Aller und dem Drömlinge bis zum Gräflich v. d. Schulenburgschen Lüttgenmoore nach desfalliger Vereinbarung zwischen Hannover und Braunschweig aufräumen und die Landesgrenze, wo sie in dieser Strecke gegenwärtig mit einem Graben nicht versehen ist, in der Weise ausgraben, daß der Landgraben von der Wasserscheide bis zum Lüttgenmoore einen ununterbrochenen Zug bildet. Sie sind verpflichtet, zu dem Ende auf ihre Kosten vom Landgraben aus an vier Punkten des Braunschweigischen Drömlings (Nr. 52. 53. 54. und 55.) Verbindungsgräben von zehn Ruthen hannoversches Maas anzulegen. Von hier ab muß die Braunschweigische Drömlings-Interessenschaft die Fortführung dieser Gräben in die Hauptentwässerungsgräben bewirken, damit die hannoversche Feldmark Croya und das dahinter belegene Terrain, soweit es natürliches Gefälle nach dem Braunschweigischen Drömlinge hat, und ebenso die Feldmarken von Ahnebeck, Parsau und Bergfeld dahin die nöthige Vorfluth finden.

Art. 34.

Od ujścia kanału obiegowego do rzeki Aller pod Brennekenbrueck aż do połączenia rzeki Aller z rzeką Ocker poniżej Diekhorst przez wykonanie przecięć, powiększenie koryta rzecznej rzeki Aller i budowanie osobnej służby strumiennój w małej odległości obok młyna w Diekhorst dla wspierania odpływu wód Aller staranie się okaże.

E. Korekcya rowu granicznego.

Art. 35.

Obustronni mieszkańcy tak nazwanego rowu granicznego (No. 51.) mają takowy od granicy wodnej małej Aller i od Droemlinga aż do hrabsko Schulenburgskiego Luettgen błota po umówieniu w tej mierze między Hannoverem i Brunświkiem znosić i granicę krajową, gdzie takowa w tejże przestrzeni teraz rowem nie jest opatrzoną, w ten sposób wykopać, ażeby rów graniczny od granicy wodnej aż do Luettgenskiego błota nieprzerwany ciąg tworzył. Są oni obowiązani, na ten koniec na swoje koszta od rowu granicznego na czterech punktach Brunświckiego Droemlinga (No. 52. 53. 54. i 55.) rowy łączące dziesięciu stóp Hanowerskiej miary założyć. Zład muszą Brunświccy Droemlings interesenci dalsze prowadzenie tychże rowów do głównych rowów osuszenia wykonać, aby Hanowerskie pole Croya i za niem położona przestrzeń, o ile ma naturalną spadzistość do Brunświckiego Droemlinga i również pola z Ahnebeck, Parsau i Bergfeld tamtąd potrzebny odpływ znajdowały.

F. Kostenpunkt.

Art. 36.

Jeder Staat übernimmt die Instandsetzung und Unterhaltung der innerhalb seines Gebiets gelegenen und herzustellenden Korrekturen und Anlagen.

Art. 37.

Wo diese neuen Korrekturen und Anlagen auf der Landesgrenze liegen, übernimmt jeder Staat die Hälfte der Kosten der Erwerbung des hierzu erforderlichen Grund und Bodens, der Instandsetzung und der Unterhaltung.

Art. 38.

Zu den beiden vorhergehenden Artikeln treten folgende abweichende Bestimmungen ein:

Die Strecke der Aller oberhalb der Fleithmühle bis zum Nebisfelder Steindamme, und zwar von dem Punkte ab, wo sie aus dem Preussischen in das Braunschweigsche tritt, wird — obgleich sie nicht überall die Landesgrenze bildet — von beiden Nachbarstaaten zur Hälfte in Stand gesetzt und in dem verträglichsten Zustande unterhalten; auch werden die Kosten des dazu erforderlichen Terrains von beiden Staaten zu gleichen Theilen übernommen.

Die Kosten der Erwerbung des Grund und Bodens und die künftige Unterhaltung der Strecke der Umfluth von der Schäferbrücke bis zum Grabauer Teiche übernehmen Preußen und Braunschweig zu gleichen Theilen, die Kosten der ersten Anlage dieser Strecke übernimmt Preußen allein. Den Umbau der Schäferbrücke bewirkt Preußen zu zwei Dritteln und Braunschweig zu einem Drittel der Kosten.

F. Punkt kosztów.

Art. 36.

Każde Państwo przyjmuje sporządzenie i utrzymywanie wśród swego obwołu położonych i założyć się mających korekcyi i zakładów.

Art. 37.

Gdzie nowe korekcyje te i zakłady na granicy krajowej są położone, przyjmuje każde Państwo połowę kosztów nabycia gruntu na to potrzebnego, sporządzenia i utrzymywania.

Art. 38.

Do obydwóch uprzednich artykułów przystępują następujące zmieniające postanowienia:

Przeźren Aller powyżej Fleithskiego mlyna aż do Oebisfeldskiej tamy kamiennej, a to od punktu, gdzie takowa z Prus do Brunświka wstępuje, — pomimo nie wszędzie granicę krajową tworzy — przez oba Państwa sąsiednie po połowie sporządzoną i w umówionym stanie utrzymowaną zostanie; również przyjmują się koszta potrzebnej na to przestrzeni przez obadwa Państwa w równych częściach.

Koszta nabycia gruntu i przyszłe utrzymywanie przestrzeni opływu od owczarskiego mostu aż do Grabauskiego stawu przyjmują Prusy i Brunświk po równych częściach, koszta pierwszego założenia tejże przestrzeni przyjmuje Pruskie Państwo samo. Przebudowanie mostu owczarskiego wykona Państwo Pruskie w dwóch trzecich i Państwo Brunświckie w jednej trzeciej części kosztów.

Art. 39.

Die Entschädigung für den auf Grund der Preussischen Gesetzgebung zu expropriirenden Grund und Boden zu den Einlässen der Hannoverschen und Braunschweigischen Gräben in den äußeren Fangdammgraben, deren erste Anlage, die künftige Unterhaltung derselben und die Uebergänge übernehmen die zum Einlasse berechtigten Staaten, also resp. Hannover und Braunschweig.

Art. 40.

Als Zuschuß zu der Seitens Hannover auszuführenden Korrektion und Erweiterung der Aller zahlt Braunschweig einen auf sechs und zwanzig tausend Thaler verabredeten Betrag zu diesen Erweiterungskosten an die Königlich Hannoversche Baukasse, Behufs Mitbestreitung der Anlage und Unterhaltung.

Dieser Betrag wird praenumerando in drei gleichen, unmittelbar auf einander folgenden jährlichen Raten gezahlt, und es wird damit begonnen, sobald Hannover seine Korrekturen und Anlagen in Angriff genommen hat.

Sollte aber die Vollendung derselben über drei Jahre sich hinausziehen, so steht es Braunschweig zu, die bei eintretendem Hindernisse noch unbezahlten Raten seines Zuschusses auf die dann noch übrigen Baujahre verhältnißmäßig zu vertheilen.

G. Ausführungs- und allgemeine Bestimmungen.

Art. 41.

Es werden die Arbeiten der Korrekturen und Anlagen spätestens in dem auf die Ratifikation dieses Vertrages folgenden Jahre in Angriff genommen.

Art. 39.

Wynagrodzenie za expropriować się mający na mocy Pruskiego prawodawstwa grunt do wpuszczeń Hanowerskich i Brunświckich rowów do zewnętrznego rowu Fangtamy, ich pierwsze założenie, przyszłe utrzymywanie takowych i przechody przyimują uprawnione do wpuszczenia Państwa, to jest resp. Hanower i Brunświk.

Art. 40.

Jako dopłatę do wykonać się mającej ze strony Hanoweru korekcyi i powiększenia Aller płaci Brunświk sumę na dwadzieścia sześć tysięcy talarów umówioną do tychże kosztów powiększenia do Królewsko - Hanowerskiej kasy budowniczej celem spółobmyślenia zakładu i utrzymywania.

Suma ta praenumerando w trzech równych, bezpośrednio po sobie następujących rocznych ratach się płaci i z nią się zaczyna, skoro Hanower swoje korekcyje i zakłady zaczął.

Gdyby jednakowoż ukończenie takowych więcej jak trzy lata trwać miało, natenczas pozostawia się Brunświkowi, przy zachodzącej przeszkodzie jeszcze nie zapłacone raty swęj dopłaty na pozostające potem jeszcze lata budownicze stosunkowo porozdzielać.

G. Postanowienia wykonania i postanowienia ogólne.

Art. 41.

Prace korekcyi i zakładów najpóźniej w roku następującym na ratyfikację niniejszej umowy rozpoczęte zostaną.

Sie beginnen zu gleicher Zeit unterhalb bei Diekhorst in Hannover und unterhalb bei Neuhaldensleben in Preußen.

Von dem vorangegebenen Zeitpunkte des Angriffs der Arbeiten an gerechnet sind von letzteren auszuführen:

a) innerhalb der nächsten drei Jahre:

- 1) die Vorflutharbeiten im Hannoverschen bis zur Braunschweigschen Grenze bei Warmenau,
- 2) die Arbeiten im Ohrethale von Neuhaldensleben bis zum Preussischen meliorirten Drömlinge, und
- 3) die Aushebung und Eröffnung des Aller-Ableitungsgrabens von der Ohre bis zur Grafhorster Schleuse, einschließlich der Anlage dieser;

b) innerhalb des auf die Vollendung der Arbeiten ad a. nächstfolgenden einen Jahres:

- 1) die Arbeiten von der Hannoversch-Braunschweigschen Grenze bei Warmenau bis zur Grafhorster Schleuse,
- 2) die übrigen Arbeiten im und am Preussischen Drömlinge, soweit damit vorzukommen ist;

c) innerhalb des auf die Vollendung der Arbeiten ad b. nächstfolgenden einen Jahres:

- 1) die Vollendung der Arbeiten im und am Preussischen Drömlinge (b. 2.),
- 2) die Arbeiten von der Grafhorster Schleuse aufwärts, soweit thunlich;

d) innerhalb des nächstfolgenden, also sechsten Jahres, vom Beginne der Arbeiten an gerechnet:

die Vollendung der übrigen Arbeiten im Aller-Flußgebiete und in dem Hannoverschen und Braunschweigschen Drömlinge, insoweit nicht etwa die erforderliche Vorfluth bereits vor Ablauf des fünften Jahres beschafft ist.!

Zaczynają się w tym samym czasie poniżej pod Diekhorst w Hanowerze i poniżej pod Neuhaldensleben w Prusach.

Od przerzeczonego czasu zaczęcia prac rachując, z ostatnich wykonane być mają:

a) w przeciągu najbliższych trzech lat:

- 1) prace odpływu wody w Hanowerskim aż do Brunświckiej granicy pod Warmenau,
- 2) prace w dolinie Ohre od Neuhaldensleben aż do Pruskiego meliorowanego Droemlinga, i
- 3) wybieranie i otworzenie rowu odprowadzającego rzeki Aller od Ohre aż do Grafhorstskiej słuzy, włącznie założenia teje;

b) w przeciągu roku następującego po ukończeniu prac pod a.:

- 1) prace od Hanowersko-Brunświckiej granicy pod Warmenau aż do Grafhorstskiej słuzy,
- 2) inne prace nad Pruskim Droemlingem i w takowym, o ile wykonane być mogą;

c) w przeciągu roku następującego po ukończeniu prac pod b.

- 1) ukończenie prac po nad Pruskim Droemlingem i w takowym (b. 2.),
- 2) prace od Grafhorstskiej słuzy do góry, o ile możebnym;

d) w przeciągu następującego, to jest szóstego roku od zaczęcia prac rachując:

ukończenie reszty prac w obwodzie rzeki Aller i w Hanowerskim i Brunświckim Droemlingu, o ileby nie potrzebny odpływ już przed upływem piątego roku był obmyślonym.

Man verpflichtet sich gegenseitig, die Arbeiten in diesen Zeiträumen durchzuführen, Falls nicht besondere Hindernisse entgegenstehen sollten.

Art. 42.

Insofern sich während und nach der Ausführung Irrthümer in Betreff der den technischen Ermittlungen zu Grunde liegenden Nivellements, Berechnungen und Annahmen herausstellen sollten, werden die dadurch bedingten Abänderungen zum Besten der durch solche Irrthümer gefährdeten Kontrahenten vorgenommen.

Art. 43.

Nach der Anlegung der Schleusenwerke behält man sich gegenseitig vor, die Pegelhöhe an denselben in Gemäßheit der über ihre Benutzung vertragsmäßig getroffenen Bestimmungen gemeinschaftlich festzusetzen; desgleichen bleibt es vorbehalten, durch geeignete Zeichen die vertragsmäßig bestimmte Höhenlage der Schleusen und Durchlässe und der sonstigen bei Ausführung des Vertrages in Betracht kommenden Terrainverhältnisse zu sichern.

Art. 44.

Die vertragsmäßige Ausführung der vereinbarten Anlagen und Arbeiten wird nach ihrer Vollendung einer gemeinschaftlichen Besichtigung von Kommissarien der kontrahirenden Staaten unterzogen und danach Seitens derselben zu Protokoll konstatirt werden.

Die kontrahirenden Staaten versprechen sich gegenseitig die künftige vertragsmäßige Unterhaltung und Benutzung der vereinbarten Anlagen und wollen sich von deren fortdauerndem vertragsmäßigen Zustande durch eine von fünf zu fünf Jahren zu wiederholende gemeinschaftliche Schauung versichern.

Art. 45.

Der §. 5. des Rezesses vom ^{29. November 1785.}
5. Dezember 1785.
welcher zwischen Preußen und Braunschweig über

Obowiązano się wzajemnie, prace w tychże terminach wykonywać, skoroby temu osobne przeszkody nie były przeciwnie.

Art. 42.

O ileby się podczas wykonania i po takowem omyłki co do niwelacji, obrachowań i zamiarów, które technicznym wypośrodkowaniom za zasadę służą, okazać się miały, zawisłe przez to zmiany na korzyść kontrahentów przez takie omyłki uszkodzonych przedsięwzięte zostaną.

Art. 43.

Po założeniu dzieł słuzowych zastrzeżono sobie wzajemnie, wysokość wodoskazu przy takowych stósownie do postanowień względem ich użytku w umowie zawartych spólnie ustanowić; również pozostaje zastrzeżonóm, przez zdatne oznaki oznaczone w umowie położenie wysokości słuz i otworów i innych przy wykonaniu umowy do uwzględnienia przychodzących stosunków przestrzeni zapewnić.

Art. 44.

Wykonanie umówionych zakładów i prac podług traktatu po swém ukończeniu spólnemu oględywaniu komisarzy kontraktujących Państw poddaném i w tej mierze ze strony takowych do protokołu konstatowaném zostanie.

Kontraktujące Państwa przyrzekają sobie wzajemnie przyszłe umówione utrzymywanie i używanie zakładów umówionych i chcą się o trwałym umówionym stanie przez spólną od pięciu do pięciu lat powtarzać się mającą lustrację zapewnić.

Art. 45.

§. 5. recesu z dnia ^{29. Listopada 1785.}
5. Grudnia 1785., który
między Prusami i Brunświkiem względem osu-

die Entwässerung des Drömlings und die Regulierung der Ohre abgeschlossen ist, wird hierdurch aufgehoben.

Art. 46.

Jeder Ausfertigung des Vertrages ist eine von den Kommissarien am 24. Oktober 1858. unterzeichnete Uebersichtskarte beigelegt, welche, soweit sie in dem Vertrage allegirt wird, einen integrierenden Theil desselben ausmacht. Die Preussische Karte reicht jedoch nur bis zum Stellfelder Damme.

Durch vorstehenden Vertrag und die zugehörigen Karten hat — abgesehen von den Bestimmungen der Art. 1. d. und 2. — an den bestehenden Verhältnissen und Ansprüchen rücksichtlich der Hoheit nichts geändert werden sollen.

Dessen zur Urkunde ist Vorstehendes vorbehaltlich der Ratifikation ihrer hohen Regierungen von sämtlichen Kommissarien unterschrieben und unterschiegelt worden.

So geschehen zu Gr. Oschersleben, am 9. Juli 1859.

(L. S.) Hermann Roloff.
 (L. S.) Herrmann Wurffbain.
 (L. S.) Friedrich Plener.
 (L. S.) Georg Niemeyer.
 (L. S.) Adolph Cruse.
 (L. S.) Ernst Ludewig I.

Vorstehender Vertrag ist ratifizirt, und der Austausch der Ratifikations-Urkunden am 7. Januar 1860. bewirkt worden.

Rebigirt im Bureau des Staats-Ministeriums.

Berlin, gedruckt in der königlichen Geheimen Ober-Hofbuchdruckerei
 (R. Decker).

szenia Droemlinga i regulowania rzeki Ohre jest zawartym, niniejszém się znosi.

Art. 46.

Do każdego wygotowania umowy dołączona jest pod dniem 24. Października 1858. przez komisarzy podpisana mapa wykazująca, która, o ile w umowie allegowaną zostanie, integralną część takowej tworzy. Pruska mapa dochodzi jednakowoż tylko aż do Stellfeldskiej tamy.

Przez niniejszą umowę i przynależące mapy — bez względu na postanowienia Art. 1. d. i 2. — w istnących stosunkach i pretensjach co do zwierzchności nic nie miało być zmienioném.

Na dowód tegoż powyższa umowa, ze zastrzeżeniem ratyfikacji swych Wysokich Rządów przez wszystkich komisarzy podpisaną i podpieczowaną została.

Tak się działo w Gr. Oschersleben, dnia 9. Lipca 1859.

(L. S.) Herrmann Roloff.
 (L. S.) Herrmann Wurffbain.
 (L. S.) Fryderyk Plener.
 (L. S.) Jerzy Niemeyer.
 (L. S.) Adolf Cruse.
 (L. S.) Ernest Ludewig I.

Powyższa umowa jest ratyfikowaną i wymiana dokumentów ratyfikacyjnych dnia 7. Stycznia 1860. nastąpiła.

Redagowano w Biórze Ministerstwa Stanu.

Berlin, czcionkami Królewskiej Tajnej Nadwornej drukarni
 (R. Decker).